

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusei metų - 6 months .. \$2.50

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906

Address:

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 13

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METŲ KOVO - MARCH 26

65 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Siūlo keisti JAV-Kinijos santykių politiką

Sen. Kennedy siūlo pripažinti Kiniją, užmegzti su ja diplomatinis santykius.

New Yorke įvykusios konferencijoj, kurią sušaukė JAV-Kinijos ryšių komitetas, dalyvavo apie 2,500 atstovų. Joje sen. Edwardas Kennedy aiškiai pasisakė, kad reikia iš pagrindų keisti santykius su Kinija. JAV turėtų pripažinti Kiniją ir su ja užmegzti diplomatinis santykius, panaikinti kelionių ir prekybos su ja suvaržymus, ji turėtų būti priimta į Jungtines Tautas, iš Taiwaną turėtų būti atsaukti JAV kariniai daliniai ir atlikti kiti veiksmai santykiams sunormuoti.

Santykius su Kinija peržiūrėti jau seniai yra siūle ir kaikiurie kiti senatoriai. Tokios nuomonės yra ir užsienio reikalų komiteto pirmininkas sen. Fulbrightas. Bet sen. Kennedy pirma kartą tai pasakė taip aiškiai ir viešai.

Žinoma, sen. Kennedy, keldamas Kinijos pripažinimo klausimą, ieško populiarumo JAV kairiausias višumenės sparne, o iš kitos pusės — JAV biznieriams labai rūpi Kinijos rinka savo prekėms.

Reikia manyti, kad Kinijos tarptautinis svoris laikui bėgant ir jos atominį ginklų skaičiui augant vis didės, nes politikojė galingas pradedamas laikyti ir teisingu bei vertu draugiškų santykiu, o jo padarytos pasauliui skriaudos greitai užmiršamos.

Peru vyskupas Radavero apleido Romos katalikų bažnyčią.

Viršuje dabartinis sąjungininkų kariuomenės vadas Europoje gen. Lymanas Lemnitzeris, apačioje gen. Abrew J. Goodpasteris, kuris nuo liepos 1 d. užims gen. Lemnitzerio vietą.

Kelia žmonės į Sibirą

Norėdama nuraminti Kinijos pasienio sovietų gyventojus, išsigančius dėl ginkluoto susirėmimo su kinais, Maskvos valdžia sugalvojo "savanoriško" kėlimo si į Tolimuosius Rytus vąj. Sovietų Rusija rašo, kad traukinyje po traukinio slenka rytų kryptimi su pasiryžusiais ten išeiti iš europinės Rusijos sričių.

Didžiuliuose Sibiro ir Tolimųjų Rytų plotuose tegyvena tik labai mažas sovietų žmonių skaičius, o Kinijoje susispaudę šimtai milijonų su pavydu žiūri į šią tūtumą.

Nixonas smerkia riaušininkus

Prezidentas Nixonas pasmerkė tuos, kurie griebiasi smurto, jų nuomone. mokyklose esantiems trūkumams pašalinti. Bet, prezidento nuomone, su protestantais turi susitvarkyti mokyklų vadovybės, federalinė vyriausybė neturi į tą reikalą kištis.

Kongreso komitetas tirs 155 asmenų mokėstinis pranešimus. Tie asmenys per metus turėjo ne mažiau kaip po \$200,000, bet, pasinaudodami mokesčių įstatymų skylėmis, nemokėjo mokesčių nei cento.

Buvusio prezidento Eisenhowerio sveikata vėl pablogėjo.

Gen. majoras Abdel Ismail Ali paskirtas Jungtinių Arabų Respublikos (Egipto) kariuomenės gen. štabo viršininku vietoje Izraelio patrankų sviedinio prie Suezio kanalo nušauto generolo Riado.

Komunistai susitarė dėl konferencijos

Seniai rengiamasi pasaulio komunistų partijų atstovų konferencijai, bet vis dėl įvairių priežasčių ji buvo atidėliojama. Ji buvo numatyta gegužės 23 d., bet įvykiai prie Sovietų-Kinijos sienos privertė ją nukelti į birželio 5 dieną.

Konferencija įvyks Maskvoje. Sakoma, kad bent 67 valstybių komunistų partijų atstovai joje dalyvaus.

Maskva ir ten stengsis, kad būtų nutarta pasmerkti Kinijos komunistus ir juos, taip sakant, išbraukti iš komunistinės šeimos. Mat, sovietai nenori turėti konkurentų. Maskva nori būti visų komunistų vadovė. Ji pasiskelbė turinti teisę kištis į kitų komunistinių valstybių vidaus reikalus, jei mato, kad ten gresia pavojus komunistinei santvarkai, nors tos valstybės komunistai ir būtų tam priešingi. Geras pavyzdys — Čekoslovakija.

Traukia teisman riaušininkus

Federalinė 22 asmenų priekusiujų kolegija kovo 20 d. paskelbė atsakomybės traukianti 16 žmonių, kursčių riaušies pernai vasarą demokratų konvencijos metu Chicagoje. Iš jų 8 yra riaušinių vadai ir 8 policininkai. Netrukus laukiama paskelbiant dar daugiau kaltinamųjų.

Tarptautinės jaunimo partijos (Yippies) kūrėjas Rubin paskelbė: "Mes grįšime į gatves!" Pirmoji demonstracija būsimanti balandžio 5 dieną.

Maskvai nesisekė Budapešte

Budapešte posėdžiavo komunistinio bloko atstovai. Maskva labai norėjo, kad būtų pasmerкта Kinija dėl agresijos prieš Sovietų Sąjungą ir kad būtų pažadėta broliška pagalba "didvyriškai Sovietų tautai" ir pasiūst bent simboliniai sateilitu kariuomenės daliniai į Kinijos pasienį. Stalino laikais toks nutarimas būtų buvęs savaime suprantamas. bet šiandien tokio nutarimo Budapešte nepadaryta.

Grečko liaupsina Brežnevą

Sovietų Sąjungos krašto apsaugos ministras marš. Grečko neseniai išleistoje knygoje garbina dabartinį Sovietų komunistų vadą Brežnevą už jo nuopelnus, kaip buvusio politinio komisarų Kaukazo fronte pasaulinio karo metu.

New Yorko multinės vadovybė skelbia išardžiusi tarptautinę narkotikų prekybos organizaciją. Apačioje multinės valdininkas tarp narkotikų siuntinių, rastų iš Ispanijos atplaukusiam laive. Ten rasta 62 svarai heroino konservų dėžėse, ant kurių užrašyta, kad tai žuvis. Viršuje suimtieji kontrabandininkai.

Nepatenkinti

vanagai ir balandžiai

Paryžiaus taikos derybos stovi vietoje, o Vietname JAV laikosi pažado nebombarduoti Š. Vietnamo. Komunistai, tuo pasinaudoję, sustiprino savo jėgas ir vis daugiau nuostolių padaro amerikiečiams. Jie bombarduoja raketomis miestus, amerikiečių karių aukos vis didėja, ir yra žinių, kad jie yra sutraukę kelias naujas divizijas į P. Vietnamą, rengiasi dideliui puolimui.

Tokia padėtimi nepatenkinti nei tie, kurie sako, kad reikia kariauti ne su riuštom rankom, kaip iki šiol (tai vanagai), nei tie, kurie sako, kad karą reikia tuojau baigti pasitraukimu (tai balandžiai).

Visi laukė, kad prez. Nixonas greitai tą reikalą su tvarkys ir baigs karą. O pasirodo, kad tai nėra taip jau lengvai sprendžiamas dalykas. Ten net Amerikos karių skaičiaus kol kas dar negalima sumažinti, nes vietnamiečiai nėra pakankamai gerai pasiruošę amerikiečių vietai užimti.

Praeitą savaitę galį tą karą reikalą prezidentas aptarė su savo artimaisiais patarėjais — krašto apsaugos ministru Laird, užsienio reikalų ministru Rogers, ambasadorium P. Vietnamo Bunkeriu, karo vado Vietname padėjėju gen. Goodpasteriu ir patarėju, saugumo reikalais Kissingeriu.

Vis tos nelaimės

dėl moterų

Dėl jų nemalonių padėty dabar yra Australijos ministras pirmininkas Gorton, 57 metų amžiaus. Parlamente jo paties partijos narys St. John apkaltino Gortoną dėl jo plačiai žinomo netinkamo elgimosi su moterimis. Mat, jis naktį su jauna žurnaliste ruvažiavęs pas JAV ambasadorių. Be to, jis jau seniai buvo kaltinamas dėl santykių su amerikiete dainininke Minnelli.

Partijos dauguma palaiko Gortoną, bet tas sukeltas triukšmas nemalonius dėl to, kad Gortonas netrukus atvyks į Washingtoną.

Rusų statytas Egiptui lėktuvus su iš Mekos grįžtančiais arabais maldininkais sudegė Ashwan aerodrome, žuvo 92 asmenys.

Sen. William Fulbrightas, užsienio reikalų komiteto pirmininkas, didelis priešraketinės apsaugos įrengimų „Sentinel“ priešininkas.

200 sovietų raketų gali užmušti 110 mil. JAV gyventojų

Karšti ginčai: statyti ar nestatyti priešraketines raketas? Ant svarstyklių lėkščių bilionai dolerių ir šimtai milijonų žmonių gyvybių. Tobulinamos žudymo priemonės.

Pastaruoju laiku didžiausius ginčus kongrese ir spaudoje kelia priešraketinių ar gynybinių atominų raketų gaminimo ir statymo klausimas. Kaip atsimename, prieš tokių raketų statymą arti tirstai gyvenamų vietovių jau seniau buvo kilę protestai, ir prezidentas Nixonas apsisprendė tokias raketas sutupyti tik JAV žemėje giliai įtvirtintuose puolamųjų raketų centruose, kad jomis būtų galima apsaugoti Amerikos atominis ginklus, skirtus atkeršijimui, nuo sunaikinimo. Bet kai tas klausimas nuėjo į kongresą, kuris turi paskirti šių priešraketinių raketų gamybą bilionus dolerių, ginčai dėl jų naudingumo dar labiau užaštrino, ir krašto apsaugos sekretorius Melvin Laird visą dieną turėjo ginti prezidento poziciją televizijos transliuojamam senato posėdy.

Laird sako, kad sovietai dabar vysto tokią savo atominų raketų sistemą, kuri vienu smūgiu galėtų sunaikinti, galbūt, net visas Amerikos atominų ginklų bazes ir tuo sunaikinti galimybę priešui atkeršyti. Sovietams reikią tik 200 su vieno megatono atominė galvomis raketų, kuriomis jau galėtų nužudyti 110 mil. JAV gyventojų, o amerikiečiams reikią net 1,200 tokių raketų, kad galėtų sunaikinti bent 45 procentus plačiai išsisklaidžiusių Sovietų žmonių.

Tiesa, be čia žemėje įtvirtintų puolamųjų Minuteman atominų raketų. JAV turi 41 povandeninį laivą, kurių kiekvienas apginkluotas 16 atominų Polaris raketų, esama apie 5,000 atominų taktinių ginklų Europoje ir dar kitose užsienio bazėse, apie 1,000 atominų bombų gali nešti didieji kariniai lėktuvai, ir dar daug tūkstančių atominų galvų esama atsargoje. — bet vis tiek prieš grėsmės nereikia išleisti iš akių, nes budrumo ir gynybinių pastangų stoka gali būti laisvajam pasauliui savijudybė.

Šio ginklo priešininkai išsitraukia įvairių argumentų. Sen. Fulbright kaltina, kad Pentagonas tyčia pučia sovietų ar kiniečių grėsmę, norėdamas gauti daugiau lėšų. Tokias pastangas esą darė ir ankstyvesni Pentagono vadai ir krašto apsaugos sekretoriai.

Sen. Gore mano, kad tos raketos per daug kaštuos, o jų naudingumas dar abejo-

tinus, ir jomis gal būsia galima apginti tik mažą procentą strateginių įrengimų.

Sen. Cooper tvirtina, kad tokių raketų statyba tik padidins ginklavimosi lenktynes ir atitolins galimybę susitarti su sovietais.

Krašto apsaugos sekretorius prieš šios kritikos kietai laikėsi, pateikdamas jiems net slaptos sovietų grėsmę įrodančios medžiagos ir tvirtindamas, kad, turint galvoj greitą technikos pažangą, gynybos ir atkeršijamieji ginklai turi būti ne vienos rūšies ir gausūs. Be to, šios raketos yra skirtos tik gintis, tad jos ginklavimosi lenktynių nedidins, ypač, kad sovietai tokias raketas jau statosi. Mūsų silpnumas prieš tik sugundytų pulti. Jis šia proga kalbėjo ir apie naujus amerikiečių atominis ginklus, kurie jau artimoj ateity bus gatavi.

Ginčai dar nepasibaigė. Svarstomi klausimai epūs ir net žudikiški. Senatoriai spiriasi, bet visuomenės nuomonės didžiausias procentas tokių gynybinių raketų statybą remia.

Kanados premjeras Trudeau atvyko į Washingtoną aptarti daugelio abiem šalim rūpimų klausimų, pradedant žemės, vandens ir oro apsaugojimu nuo užteršimo ir baigiant priešraketinę apsaugą.

Naujam Venecuelos prezidentui Rafaeliui Calderai (kairėje) parlamentu pirmininkas Perezas Diazas užriša juostą, reikiantį prezidento valdžią.

Kaip Stalinas su Hitleriu tarėsi pagrobti Pabaltijį ir Lenkiją

Dar penki mėnesiai, ir bus 30 metų nuo tų dienų, kai Europos dangus apsiniaukė žmonijos istorijoje žiauriausio ir nelaimingiausio karo debesimis.

Tirščiausi karo debesys tada pakilo iš Maskvos Kremliaus, kur 1939 metų rugpjūčio 23-čiąją naktį paslaptinai tarėsi pats Stalinas, jo "dešinioji ranka" Molotovas ir kiti anuometiniai aukštieji rusų bolševikijos vadai su Hitlerio patikėtiniais. Ribbentropu ir Schulenburgu.

Kiekvienam, kas buvo nors kiek patikėjęs Kremliaus diplomatų burkavimais apie taiką, ta naktis buvo apstulnanti staigmena, nors daugumas tada nė nesuprato, nes ir nežinojo, kokie tamsūs dalykai tos nakties tamsioj Kremliuje buvo sutarti.

Ir dabar rusiškos kompartijos vardo blizgintojai kala į galvas savo pavaldiniams istorijas, anot kurių, ta partija ir jos vadai esą ir visada, buvę tik karų stabdytojai ir taikos saugotojai.

O prieš 30 metų bolševikinės Rusijos vadai, rodos, kaip tik galėjo padėti sutramdyti Hitlerio ir jo vanagų išsivildimą kariauti. Reikėjo tik, kad Maskva, drauge su Vakarų valstybėmis, būtų aiškiai pasipriešinusi tų vanagų kėslams.

Bet, Vakarų pakalbinti taip laikytis, Maskvos valdovai tuojuo emė teirautis, — o kas mums už tai bus duota! Ir kai Vakarų valstybės nesiskubino už taikos gelbėjimą mokėti Maskvai kitų tautų laisvę ir nepriklausomybę, maskviniai tariami taikos gynėjai nesivarždami spiovė į taiką ir pasisūlė parduoti savo pagalbą Hitleriui. — pagalbą ne taikai išlaikyti, o karui pradėti.

Teisybė, Kremliuje tada buvo sudaryta iš pažiūros taikinga "nepuolimo" sutartis... Bet Hitleriui tas Maskvos nepuolimas kaip tik ir buvo pats reikalingiausias dalykas, kad galėtų Lenkiją užpulti. Tai buvo lemiamoji spyruoklė karui pradėti.

Bolševikijos vadai nedelsdami išdavė taikos interesus, kai tik pastebėjo, kad pagalbą karui gali lengviau ir brangiau parduoti, negu pagalbą taikai. Ir Hitleris tikrai nesivarždamas sutiko užmokėti svetimais kailiais tiek, kiek tie jo pagalbininkai užsipašė. Štai tą rugpjūčio 23 naktį iki paryčių rašyta sąskaita — slapta protokolais prie viešai paskelbto "nepuolimo" susitarimo. Tai patamsy, griežtai slaptai, ir tai tik puse lūpų apie susimokytus dalykus teprasitarant surašytas dokumentas. Savo turiniu jis toks nešvarus, kad komunistų istorikai — jų tarpe ir lietuviams ano meto įvykių istorijas rašantieji — gėdinausi apie jį net užsiminti. Jį slepia nuo lietuvių tautos, ypač nuo jaunimo, neturindčio iš kur tiesą sužinoti, ir vietoj to įtikinėja, kad tariamieji taikos saugotojai iš Kremliaus tik saugojo Lietuvą nuo hitlerininkų užpuolimo...

Todėl ypač lietuviams svarbu tą dokumentą dar ir dar kartą skaityti, atmintinai jį įsidėmėti, dabar ir ateity, per kartų kartas, kad lietuvių tauta niekad nepamirštų, kokios moralės vertėivų valioje jai teko atsistūti pačiame dvidešimtojo amžiaus viduryje.

Žodis žodinė to patamsinio dokumento turinys yra štai koks:

"Ryšių su nepuolimo pakto pasirašymu tarp Vokietijos reicho ir Socialistinių Tarybų Respublikų Sąjungos kiekvienos abiejų šalių pasirašiusieji įgaliotiniai griežtai slaptuose pasikalbėjimuose aptarė savo įtakos sferų Rytų Europos sienos klausimą. Šie pasikalbėjimai privėdė prie šių rezultatų:

1. Tuo atveju, jeigu srityse, priklausančiose Baltijos valstybėms (Suomijai, Estijai, Latvijai ir Lietuvai), įvyktų teritorinių bei politinių pertvarkymų, šiaurinė Lietuvos siena bus Vokietijos ir SSSR interesų sferos siena. Tuo atžvilgiu abi šalys pripažįsta Lietuvos interesus Vilniaus krašte".

Isidėmetini žodžiai — "jeigu... įvyktų teritorinių bei politinių pertvarkymų". Ne apie pačių Baltijos valstybių persitvarkymus kalbėjo, o apie jų pertvarkymus. Baltijos valstybės tada nei nesirengė persitvarkyti, bet Molotovas jau tą naktį Ribbentropui su Schulenburgu pasipasaėjo, kokių jie rengia joms "teritorinių bei politinių pertvarkymų" — prijungti jas prie Rusijos ir įtaisyti jose savo valdžią bei santvarką.

Kitas įsidėmetinas dalykas yra tas, kad tą naktį tariamieji Lietuvos nuo Hitlerio gelbėtojai kaip tik Lietuvą su visu Vilniaus kraštu sutiko palikti to paties Hitlerio vadinamojo "įtakos sferoj", tai yra, — jo valioj.

Tai rodo, kad Maskvai ne Lietuva, o pats sandėris labiausia rūpėjo, todėl pradžioje už pagalbą karui pradėti neradė perdidelės sąskaitos. Tik vėliau, kai sandėris buvo jau pasirašytas ir nebebuvo pavojaus, kad pagalbos pirkėjai atsimes, Kremliaus vertelgos emė sąskaiton prirašinėti priemonių, ir taip dalimis išsireikalavo ir net dolerių atpirko iš Hitlerio taip pat ir Lietuvą. Tai bus matyti iš tolesnių dokumentų. Šiuo atveju grįžkime į tą patį rugpjūčio 23-čiosios nakties dokumentą, kuriame toliau užrašytas karo planuotojų susitarimas pasidalinti Lenkiją ir kitas sritis. Būtent:

Gelbėjimo helikopteris rengiasi nutūpti ant 13 aukštų namo stogo Pietų Korėjos sostinėje tuo metu, kai ugniagesiai apačioje mėgina užgesinti tame name kilusį gaisrą. Helikopteris per 9 skridimus išgelbėjo 121 žmones.

Kas kitur rašoma

VISUOMENINĖS DRAUSMĖS REIKALU

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga, neturėdama savo spaudos, turėjo kreiptis į Naujienų redakciją su prašymu paskelbti jos centro komiteto šitokį pareiškimą:

Politinės emigracijos sąlygose visuomenė, jos institucijos ir organizacijos reikalingos veiksmingos drausmės ir tampo solidariumo.

JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos akcija prieš šiemetinių aukų rinkimą Amerikos Lietuvių Tarybai išėjo ir iš drausmės ir iš solidarumo ribų.

Tokia akcija yra ne tik akibrokštas Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri nuoširdžiai dirba Lietuvos laisvinimo darbu, bet ir visai JAV lietuvių išeivijai, tą darbą ir instituciją remiančiai.

JAV LB centro valdyba, trukdydama finansinių išteklių kaupimą laisvinimo darbui, dezorientuoja visuomenę, trukdo laisvinimo darbą, ardo visuomeninę drausmę ir netarnauja geriausiems JAV Lietuvių Bendruomenės interesams.

Nepastebint iš JAV LB centro valdybos jokio noro tokią akciją atitiesti, turėtų būti rimtai svarstomas centro valdyba pasitikėjimo klausimas.

Visi Amerikos lietuviai kviečiami ir toliau remti Amerikos Lietuvių Tarybos dirbamą darbą.

Charles A. Meyeris, Sears Roebucko bendrovės vadovybės narys, paskirtas valstybės sekretoriaus padėjėju Pietų Amerikos reikalams.

"2. Tuo atveju, jei teritorinių bei politinių pasikeitimų įvyktų Lenkijos valstybei priklausančiose srityse, Vokietijos ir SSSR įtakos sferas skirs linija, einanti maždaug Narevo, Vyslos ir Sano upėmis.

Klausimas, ar abiejų šalių interesų požiūriu yra pažeidžiama išlaikyti nepriklausomą Lenkijos valstybę ir kokios turėtų būti tos valstybės sienos, tegalės būti galutinai išspręstas tolimesnėj politinėj raidoj. Kiekvieno atveju abi vyriausybės šį klausimą spręs taikingo susitarimo keliu.

3. Dėl pietų-rytų Europos sovietinė šalis atkreips dėmesį į savo interesus Besarabijoj. Vokiškoji šalis pareiškė savo visišką nesidomėjimą tomis sritimis.

4. Abi šalys šį protokolą laikys visiškai slaptu. Maskva, 1939 m. rugpjūčio 23 d.

Už Vokietijos reicho vyriausybę — von Ribbentrop. SSSR vyriausybės įgaliotinis V. Molotov."

Šio dokumento originalo nuotraukos saugomos Jungtinių Amerikos Valstybių Valstybės Departamento archyve, serija F19, 182 ir 183 kadrų. Tekstas anglų kalba paskelbtas Valst. Departamento leidinyje "Nazi-Soviet Relations 1939-1941", 1948 metų laidoje, 78 puslapyje.

(ELTA)

NAUJA BALFO VADOVYBĖ

Kovo 15 d. Chicagoje buvo Balso 25 metų sukakties minėjimas. Jame dalyvavo apie 150 atstovų ir svečių. Priimta eilė rezoliucijų, išrinkta nauja direktorių taryba, į kurią įėjo šie asmenys: A. Andriūnionis, E. Armanienė, J. Bagdonas, S. Briedis, A. Baliūnas, D. Bobelienė, A. Buchas, A. Daukienė, S. Dzikas, A. Dzirvonas, A. Gintneris, kun. F. Gureckas, dr. D. Jasaitis, V. Kasniūnas, dr. P. Kisielius, M. Kregždienė, V. Mankus, kun. V. Martinkus, J. Mackevičius, kun. V. Piktūna, E. Pauzarienė, V. Pažiūra, kun. J. Pauperas, dr. V. Ramanauskas, M. Rudienė, dr. R. Sidrys, dr. A. Skėrys, A. Senikas, B. Spūdienė, V. Stepas, V. Šimkus.

Iš jų 14 gyvena Chicagoje ir jos apylinkėse, 13 New York'e ir aplink jį, vienas Detroit'e, du Cleveland'e, vienas Kalifornijoje.

Kitą dieną direktorių susirinkime išrinkta šitokia valdyba: pirm. kun. V. Vachas Martinkus, I vicepirm. dr. Elena Armanienė, vicepirm. Stasys Dzikas, Bronė Spūdienė ir dr. Antanas Skėrys, sek. Albinas Dzirvonas, prot. sek. Juozas Bagdonas, išd. Antanas Senikas.

Be to, išrinktos dvi komisijos: finansų — Adolfas Baliūnas, Marija Rudienė ir Dalia Bobelienė; stipendijų komisija — Marija Rudienė, kun. dr. Feliksas Gureckas ir Vytautas Kasniūnas.

ĮVEDĖ TELEFONĄ PO 27 METŲ

Mes labai pykstame, jei tenka kelias dienas palaukti, kol įves telefoną, o Brazilijoje žmonės jo laukia metų metus. New York Times neseniai rašė, kad vienas Sao Paulo gyventojas telefono laukęs 23 metus, o antras net 27 metus.

Galima telefoną ir greičiau įsivesti, jeigu jį juodoj rinkoj nusipirksi. Bet ten jis atsieina apie \$600-\$1,000. O tiek mokėti nedaug kas išsigali. Todėl visoj Brazilijoje, kurioj yra 85 mil. gyventojų, telefonų tėra apie pusantro milijono. Pav., Sao Paulo mieste su beveik 6 mil. gyventojų telefonų yra tik 330,000, vadinasi, tik kas septynioliktas žmogus turi telefoną, o tokiam New York'e jį turi kas antras.

Ką Brazilijoje reiškia telefonas, rodo ir toks pavyzdys. Štai, įžymus rašytojas mirdamas telefoną paliko savo šeimininkei. Jo vaikai iškėlė teismę bylą, reikalaudami, kad telefonas būtų atiduotas jiems.

Skelbtis „Keleivyje“ yra naudinga!

Maloni naujiene knygų mėgejams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleides vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAZINTI DAUGIAU NEGU PER PUSĖ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų II tomas, 480 psl.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešių karaliaus sūnaus Kipro Bielinio atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. oliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizdžiai aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt.

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Prašant atsiųsti paštą, pridėdama 20 centų. Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštą, tai pridėdama po 30 centų už kiekvieną.

ISIGYKITE SIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenėi ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoję pašalpą, kuri yra pigi, nes, SUSIVIENIJIMAS neteško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausius apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokėsio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokių amžiaus asmenims rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudžios mokėsio \$2.00 į metus

SLA — knopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite: Lithuanian Alliance of America 307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAS,
TAS DUONOS NEPRAS.

IŠ SAULETOS FLORIDOS

Floridos padangėj
pasizvalgius

Mūsų išlaikytų lietuvių visur pilna Amerikoje. Vieniems patinka šiltesnis klimatas, kitiems šaltesnis. Sėsnioji išeivija labiau laikosi arčiau vieni kitų, bet naujoji išeivija visur sklaidosi, todėl didesnės kolonijos nyksta. Mažai kas begalvoja, kad nereikėtų skintis toli nuo savųjų. Juk ir lietuvių geriau, jei gyvena krūvoje. Būtu gera, kad naujieji išeiviai įsiregistravę didelių žemės plotus ir kurtų lietuviškus kaimelius. Gal galima būtų ir Floridoje tokių vietų pasirinkti. Mūsų radijai ragina vykti lėktuvais ten žemės pirkti, tad daug kas jau ir nusipirko, kiti kiti dar ruošiasi vykti, bet niekas nesuskato ten suburti lietuvišką gyvenvietę, kur būtų galima turėti ir savo mokyklas, ir bažnyčias, ir net prekybos įstaigas.

Kaip keliauti į Floridą?

Daug kas skrenda lėktuvais. Iš Chicago išskridęs, per dvi su viršum valandų jau esi Atlanto pakrastyje Miami Beach, Fla. Pakilai, po kojom tik debesų kalnai, ir daugiau, be mėlų dangaus, nieko nematai. Kitas keliavimas automobiliu. Tokią progą turėjau ir aš su šeima nukeliauti į Floridą ir grįžti savo mašina. Todėl čia ir noriu pasidalinti tos kelionės įspūdžiais.

Labai svarbu dar namie išnagrinėti, kokius kelius pasirinkti, kame ir ką norima pamatyti, kur sustoti, kurias valstijas pervaziuoti. Svarbu turėti gerą automobilį ir prieš kelionę jį nuodugnai patikrinti. Maisto neverta dėtis, nes jo galima visur nusipirkti, bet vaisių ar sunkų patartina turėti, nes yra tokių vietų, kur tenka ilgą valandą važiuoti ir nieko negalima nusipirkti. Nakvyne reikia iš anksto pasirūpinti, nes važiuojant tik dienos metu visur galima gauti vietos, bet vakarą kartais visi moteliai būna pilni. Tada jau tenka susirūpinti, kur dėtis, kai nežinai, kiek toli yra kiti nakvynės namai.

Nors Florida nuo Chicago tik 1,300 mylių atstumo, tačiau mašina važiuoti reikia dviejų dienų, o jei kur pakeliui dar norima sustoti, tai ir trijų. Mano patarimas būtų visada mašinoje turėti keletą galionų benzino, nes nežinai, kur jo gali pritrūkti.

Keliauti mašina. Vnėc iei turima šeimoj jaunimo. labai idomu, nes galima pamatviti miestus, istorines vietas Indianos, Kentuckio, Alabamos, Tennessee valstijose, indijonų gyventas uo las, civilinio karo liekanas, Chattanooga kalnus, Georgijos apylinkes, kur tiek daug kovota, kur garsūs generolai Grant ir Sherman vykdė karo veiksmus, įvairias archeologines liekanas iš 12 praejusių. Surku viską trumpai išpaskoti, kas įdomaus ir naudinga galima pamatyti.

Patartina grįžtant keliauti kitais keliais — įdomiau ir daugiau pamatysite. Keliai visur geri, netrukus bus baigtas didysis greitkelis 65 iki Georgijos, o vėliau kelias 75 iki Miami, Fla. Bet greitkeliais važiuojant mažiau tepamatysite, todėl reikia vis išsukti į mažesnius kelius. Todėl būtinas ir geras žemėlapis, kuriuo nesunku apsirūpinti.

Kelionė mašina mažiau atsiema. Man iki Miami už benzina teišėjo tik apie 30 dol., o važiuoti viena mašina gali 5-6 keleiviai. Lėktuvu tokia kelionė šimtus kaštuotų. Mašina važiuojant, dar sumoki už nakvynės, bet vis viena išeina daug pigiau. Jei vairuotojai gali pasikeisti, tai ir jokio nuovargio.

Kur sustoti?

Visa Florida — sūrio pavaldalo valstybė. Ją iš trijų šalių supa Atlantas ir Meksikos ilanka, todėl čia pilna vasarviečių. Čia žmonės ir gyvena iš vasarojančių. Floridoje nėra didelių fabriku, daugiausia verčiasi vaisių, daržovių auginimu ir žuvininkyste.

Turistui rūpi, kur ir kaip praleisti savo atostogas. Tai pareina nuo kišerės. Jei ioje mažiau žaliuku, reikia tenkintis žvasterfais viešbučiais toliau nuo vandenyno. Tokiu atveju labai praverčia savas automobilis. Už kambarį per savaitę \$60-\$75.

Lietuvių, laikančių viešbučius, labai nedaug. Pav., Miami Beach, rodos, tik tai Jazbučiai ir Veličkienė, kur daugiausia lietuvių suvažiuoja.

Miami Beach graži vieta, labai daug naujų viešbučių, vos atpažinai tas vietas, kurias buvau matęs prieš 15 metų. Tada daug kur buvo tuščia, o dabar ten stovi didingi pastatai. Čia brangu atostogauti ir ką nors išgityti. Mes čia buvome dvi savaites pas savo artima giminingą žinoma geru darbu rėmėja Kodienę, pas kuria atvyksta atostogauti daugelis dvasiškių — prof. Yla, prel. Juras, kun. Bružikas, kun. Prunskis ir kiti. Tai labai gera vieta — pereini Collins Ave. ir tiesiog įpuoli į Atlantą.

Atvykus į Floridą, būtinai reikia jaunima nuvežti į naukščių roin. didžiulį sodą Miami vakarinėje miesto daly, kur reikia parodyti ir akvariumą. Kaip orauzū pamatyti flamingus ir daugybę kitų įvairių spalvų paukščių, kurie čia turi ir savo teatrą ir tame nuikiai pasirodo! O ką išdarinėja žuvis, tai tiesiog nuostabu, atrodo, kad jos sunranta žmogaus duodamus įsakymus.

Miami nuošnus miestas, geras susisiekimasis ir autobusais. Yra net du lietuvių klubai, kuriu vienas "naraudonaves". Dar veikia kelios lietuvių organizacijos, bet jos savų namu neturi.

Ši karta baigsiu, o kitą kartą pakalbėsiu apie nuolatinių įsikūrimo sąlygas.

Bal. Brazdžionis

NEW YORK, N.Y.

Iš Alto posėdžio

Kovo 12 d. buvo Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus valdybos posėdis. Iš pranešimų buvo aišku, kad Vasario 16-sios minėjimas gerai pavyko, kad aukų iki šiol gauta \$1.763,25. Beveik tiek pat gauta už įėjimą į minėjimą. Visos pajamos, atskaicius turėtas išlaidas, bus pasiųstos Amerikos Lietuvių Tarybos centrui Chicagoje.

Vietos Alto skyrius yra įkurtas prieš 25 metus. Vienas jo įkūrėjų Danielius A. Verka, ARKLF atstovas, tebeveikia jame ir šiandien.

Susirūpinta skyriaus archyvinės medžiagos surinkimu ir vieta jai padėti bei apsaugoti.

Siemet 1941 m. birželio mėnesio Lietuvos žmonių trėmimų į vergu stovyklas sukakties minėjimą ruoš Pasaulinės parodos lietuvių kryžiaus komitetas. Altas pažadėjo jam visokeriopai padėti.

Minėtas komitetas turi daug rūpesčių dėl kryžiaus, kurį raktimis barbarai visai sužaloja. Dabar jis jau tiek apnaikintas, kad jo pataisymas neapsimoka. Toje pačioje vietoje norima pastatyti kitas paminklas kenčiančiai Lietuvai priminti. Tą žemės gabalėlį komitetas yra gavęs iš miesto valdybos, todėl norima, kad jame būtų, kas praeiviams primintų Lietuvą.

Altas komitetui paskyrė \$200 ir tuo lyg paragino ir kitus nepamiršti prisidėti savo darbu ar auka tai vietai papuošti.

Tas buvęs parodos plotas paverstas parku, todėl svarbu lietuviams išlaikyti tą žemės gabalėlį savo rankose ir jį papuošti.

Altas nutarė ruošti genocido parodą, eksponatus parsigabendamas iš Chicago.

Alto visumos susirinkimas bus rudenio. tada bus išrinkta ir nauja valdyba.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavi naitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliams Peteraicio, li vaida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliškai kalbantiems lietuvių kalbos vadovėlis, kaina \$7.

WORCESTER, MASS.

Bus bendras banketas

Sandaros 16 ir SLA 57-ji kuopos gegužės 25 d. rengia bendrą banketą Lietuvių Piliečių Klubo salėje.

Važiuojame Amerikos
pamatyti

Balandžio 9 d. inž. A. Čaplikas, J. Lekys ir šias eilutes - rašantis išvykstame plačiosios Amerikos pamatyti. Ilgesnį laiką sustosime Miami, Floridoje, kur turime apščiiai draugų ir pažįstamų.

Kun. M. Tamulevičius
sunkiai serga

Aušros Vartu parapijos klebonui Mykolui Tamulevičiui jau prieš keliolika savaitių padaryta sunki galvos operacija, bet ligonio padėtis tebėra labai rimta. Kun. M. Tamulevičius yra gimęs ir augęs Worcesteri, pažįstamas nuo mažens. Linkiu jam įveikti šią sunkią ligą.

Mirė

Šiomis dienomis mirė Jonas V. Tamkus - Thompson, Emilija Arlauskienė, Juozas Džidolikas, Rita Kilmonienė ir Petronė Praslauskienė.

Vedeikos Hawajuose,
o Svikla Floridoje

Hartfordiečiai Ieva ir Bronius Vedeikos rašo iš Hawaju, kad ten vaikšto tarp dirčių gelių ir maudosi šiltame vandenyne, o Julius Svikla iš Miami praneša, kad laimingai ten nuskridęs.

Visiems linkiu maloniai praleisti laiką ir pailsėjus laimingai grįžti namo.

J. Krasinakas

LAWRENCE, MASS.

Patikslinamas Vasario 16
minėjimo aprašymas

Kelivio nr. 11 buvo parašyta, kad Vasario 16 minėjime dainavo A. Stundzaitė, kuriai pianinu pritarė S. Vidūnienė, o iš tikrųjų ji dainavo kartu su U. Penkienie. Nebuvo parašyta, kad St. Penkienė ir W. Stundza kartu skambino pianinu.

DAIL. K. VARNELIS
LAIMEJO PREMIJĄ

Chicago Meno institutas paskyrė metinėms premijom \$10,000. Buvo pateikta per 1,000 kūrinių. Premijų viso labo buvo 22. Trims dailininkams, jų tarpe ir K. Varneliui, paskirta po \$1,000. K. Varneliui premija paskirta už jo paveikslą "Ritmo refleksijos".

Tuos paveikslus chigagiečiai gali matyti Meno instituto Mortono skyriuje iki balandžio 20 d.

NUZUDĖ DR. BRENZOS

BUVUSIĄ ŽMONĄ

Naujienos rašo, kad kovo 12 d. Pass Christian, Miss., kurorte, netoli New Orleanso, nužudyta Nelda H. Brenzienė, buvusi dr. S. Brenzos žmona. Brenzai ilga laiką gyveno Chicagoje (Town of Lake). Doktoras Brenza kuri laiką buvo ir Metropolitan banko prezidentu.

Brenzos Chicagoje apleido 1958 m. ir įsikūrė minėtame kurorte. Brenzai mirus, jo žmona iškėkė už kito vyro, bet su juo persiskyrė ir gyveno 18 kambarių namuose.

Piktadarvs, ginklų grasindamas, surišo jos 9 metų sūnų, tarnaitę ir namų prižiūrėtoją ir iš Brenzienės pareikalavo atiduoti pinigų ir brangerybes. Kai ši, matyti, mėgino priešintis, piktadarys ją subadė peiliu ir pasmaugė.

Brenzos buvo turtingi žmonės. Skaiciuojama, kad jų turtas siekia per 2 mil. dolerių.

Iš Vokietijos

VOKIECIAI JAM KERSIJO

Mokytojas Fr. Skėrys atsiuntė ilgą rašinį, kuriame smulkiai aprašė Erdmono Simonaičio gyvenimą ir laidotuves. Iš to rašinio duodaime šią ištrauką:

Minint E. Simonaičio 80 metų amžiaus sukaktį praėjusį rudenį, Vasario 16 gimnazijos parke buvo pasodintas jo vardo ąžuoliukas. Kai šį pavasarį jis sužaliuos, to, kuriam pagerbti jis buvo pasodintas, bus likęs tik prisiminimas.

Kasmet naujas atžalas leisdamas, čia mokslus einančiam mūsų tautos atžalynui tas kietmedis bylos, kad Erdmonas Simonaitis visą savo gyvenimą buvo kietas mažlietuvis, kaip "ąžuols drūts prie Nemunėlio". Iki gyvenimo pabaigos jis ir vokiečiams (ypatingai Klaipėdos krašto naciams) nesilenkė, nors daugelis jį bandė lenkti. Jis galėjo gauti gerą pensiją (juk ilgai buvo kankintas kacetuose), bet Klaipėdos krašto naciai su Richardu Meyeriu ir kitais priešaky (Meyeris savo laiku buvo Bonnoje tam tikrame komitete, kurie suteikdavo žinias apie asmenis, prašančius pensijos ir kt.) tam užkirto kelia. E. Simonaitis bylirėjos dėl to ir teismuose, bet kadangi apie jį buvo duota blogų duomenų, pensijos bylą pralaimėjo.

Jis nepriėmė Vokietijos pilietybės, ir nuo skurdo jį gelbėjo tik gerų tautiečių parama. Čia daugiausia pasidarbavo Lietuvos Pajūrio redaktoriaus Ansas Lymanas, V. Pėteraitis (Montrealyje), Fr. Šlenteris (Vokietijoje), prof. Jurgis Anyas, M. Purvinas, M. Nauburas, kun. Ansas Trakis, kun. Jonas Pauperas, kun. Petras Dagys (visi iš JAV), Elzė Jankutė, dr. M. Anyas (Toronto) ir kiti.

Čia matome prezidentą Nixoną, televizijos žvaigždę Carol Burnett ir 7 metų amžiaus Donną Kay Howellaite, kuri pasirinkta Easter Seal vajuas reklamai. Kai Donne Baltuosiuose rūmuose pamatė prezidentą, ji paklausė: "O Kas jis toks yra?"

PODAROGIFTS, INC.

SIUNČIA

ŠVENČIŲ SVEIKINIMUS
VISIEMS SAVO KLIENTAMS IR DAUGAMS
GEROS NAUJIENOS
DIDELĖ ATSARGA IMPORTUOTŲ
VELYKOMS DOVANŲ
NEATIDĖKITE

ATEIKITE, KOL DAR YRA PASIRINKIMAS
SKUBĖKITE SU SAVO UZSAKYMAIS
YRA PASIŪLOMA:

KAVIARAS
SAULĖGRAŽŲ ALIEJUS
IVAIRIOS ŽVAKĖS
KONSERVUOTA ŽUVIS
(aliejuje ir pomidoruose)
ARBATA — HALVAH —
MARMELADAS

BALALAIKOS
KVEPALAI
VIRDULIAI
(elektr. ir su anglimis)
PALEKH — FEDOS KINO
KHOLUI — DEZES

PODAROGIFTS, INC.

New York, N. Y. 10003

220 Park Avenue South (kampas 18-tos g-vės)

Tel.: 212 — 228-9547

Kelivio 1969 metų

Kalendorius

Kaina \$1.00

Tai tikra enciklopedija, įvairių žinių aruodas. Čia rasoma apie viską. Jame, be kalendario, kuriame surašyti tarptautiniai ir lietuviški vardai kiekvienai dienai, rasite žinių, kiek kur gaminama maisto, apie didžiuosius pasaulio miestus, Amerikos žurnalus; sužinosite, kiek pasauly yra komunistų, kur yra ir kokių gamtos turtų, kaip Stalinas "sutvarkė" Ispanijos aukšą, kaip Lietuvoje atsiveikinta su Kipru Petrausku jam mirus, kaip Ukmergėje buvo sudeginta Agota Jūrėnaitė.

Jame rasite ir evangelijos bei stebuklų kritiką, sužinosite apie vergiją skruzdžių gyvenime, jėzuitų inkviziciją Vilniuje, mūsų išeivijos sroves, Lietuvos karčiam istoriją, kaip atsirado įvairūs vardai ir pavadinimai, apie žemaičių deivę Morę ir kitus senų žmonių pasakojimus. Čia pasiskaitysite, kodėl lietuvių keičia pavardes, rasite žinių apie Baltųjų rūmų štabą, naują ateivybės įstatymą, širdžių operacijas ir t.t.

Jame yra patarimų, kaip pagreitinti vaismedžių derlių, kaip tręsti vaismedžius ir daržoves, ką reikia žinoti auginant kūdikį ir kt. Yra kalendoriuje ir juokų, ir gražių eilėraščių. Taigi, tai yra tikrai didelis visokių žinių šaltinis. Ir tomis žiniomis galėsite pasinaudoti, įsigiję kalendorių tik už vieną dolerį.

Nedelskite išsirašyti, nes kalendoriaus visais metais pritrūkdavo.

Iš paverptos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Nuteisė plėšikų gaują

Sovietinė spauda retai terašo apie kriminalinius įvykius, lyg jų "darbininkų rojuje" nebūtų. Bet štai Tiesa, nors ir vėluodama, rado reikalingą parašyti apie nepaprastą plėšikų gaujos teisimą.

Tą gaują suorganizavęs jau du kartus baustas už vagystę A. Baltruševičius. Jos nariai buvę A. Usonis, K. Lakavičius, K. Adomaitis, M. Praščiūnas, N. Simaniūskienė, R. Bučinskas ir V. Gigelis. Jie 1967-1968 metais Jurbarko, Kapsuko, Kauno, Kėdainių, Lazdijų rajonuose užpuolė žmonių, plėšikavę.

Kauno miesto Lenino rajono liaudies teismas tą bylą sprendė nuo 1938 m. lapkričio 20 iki gruodžio 2 d. ir nuteisė Baltuševičių, Adomaitį ir Lakavičių po 12 metų laisvės atėmimo, Usonį ir Praščiūną — po 10 metų, atliekant bausmę griežto režimo pataisos darbų stovykloje. Bučinskas nuteistas 7 metams, Simaniūskienė ir Gigelis — po 5 metus laisvės atėmimo. Atiteistos ir piniginės sumos už piliečiams padarytus nuostolius.

Mokyklos Lietuvoje

Rusai savo valdomuose plotuose visur viskuo apsirūpina: ir Lietuvoje dabar jie turi ir laikraščius savo kalba, ir teatrą, filmus ir visus kitus vien tik rusiškais maitina. Periminėja iš Maskvos televizijos programos, ir, žinoma, turi visur prisistiegti rusiškų mokyklų savo vaikams.

Niekam jie tuo pačiu neatsilygina. Pavyzdžiui, lietuviai, savo ar nesavo noru pasitraukę "už respublikos ribų", nieko lietuviška nebeturi. Net ir prie gudų priskirtuose lietuviškuose kaimuose — kur pats Vilnius beveik ranka pasiektas — apie jokiais lietuviškais mokyklais nėra nei kalbos. Netgi žinimasis Tiesą, sako, sunku gauti...

Vieną išimtį šioj savo politikoj Maskva yra padariusi, ir ta išimtis padaryta Lietuvoje, tik ne lietuviams, o lenkams. Lenkai Lietuvoje turi ir spaudos lenkų kalba, ir mokyklų.

Išdėmėtini yra bendrojo lavinimo mokyklų ir jose besimokančių mokinių skaičiai, paskirstyti pagal dėstomąją kalbą tose mokyklose. (Yra tik dviejų metų duomenys, bet pastaraisiais metais žymių pasikeitimų toje srityje nebuvo. Žr. "Lietuvos TSR ekonomika ir kultūra — 50", Leidykla "Statistika", Lietuvos skyrius, 1967).

Iš viso mokyklų (pradinė, aštuonmečių ir pilnų vidurinių, t. y., vienuolikmečių) — 3,957, o mokinių jose 496 tūkstančiai.

Iš tų 3,957 mokyklų 143 yra mišrios, būtent: 63-jose yra lietuviškos ir rusiškos klasės, 20-tyje — lietuviškos ir lenkiškos, 34-se — tik rusiškos ir lenkiškos, o 26-se lietuviškos, rusiškos ir lenkiškos.

Visos kitos mokyklos yra vienakalbės, būtent: 3,501 lietuviška, 113 rusiška, 200 lenkiška.

Iš 496 tūkstančių mokinių lietuviškai mokėsi 412 tūkstančių, arba 83 nuošimčiai, rusiškai — 62 tūkstančiai, arba 13 nuošimčių, o lenkiškai — 22 tūkstančiai, arba 4 nuošimčiai.

Kadangi čia kalbama apie mokinius, kurių dauguma įeina į privalomojo mokymosi kategoriją, tai būtų galima spėti, kad ir gyventojų pasiskirstymas turėtų būti maždaug tokios proporcijos. Tačiau čia reikia turėti galvoj, kad dėl įvairių sumetimų ar aplinkybių tėvai leidžia vaikus ne į savo šeimos kalbos mokyklą: yra kaikur ir lietuvių rusiškose ar lenkiškose mokyklose, pasitaiko ir atvirkščiai. Be to, statistikoje nenurodoma, kurias iš tų mokyklų lanko žydų ir kitų tautinių mažumų vaikai.

Pastebėtina, kad lietuviškai besimokančių mokinių nuošimtis per 12 metų (nuo 1955) pasiliko pastovus (83), lenkų sumažėjo nuo 6 iki 4, o rusų pakilo nuo 11 iki 13.

(ELTA)

Pajamų mokestis Lietuvoje ir JAV-se

Ryšium su sovietinių mokesčių mažumo garsinimais įsidėmėtinas šis paklausimas ir atsakymas: jį vasario 27 dienos Valstiečių Laikraštyje Vilniuje:

"Kokį pajamų mokestį turi mokėti darbininkas nuo mėnesinio uždarbio 94 rublių? Jo šeima sudaro žmona, 10 metų sūnus ir žmonos motina, kuri gauna senatvės pensiją".

Atsakymas: "Pajamų mokestis mažinamas tiems darbuotojams, kurie turi 4 ar daugiau išlaikytinių. Kadangi jūs turite mažiau 4 išlaikytinių, tai pajamų mokestis negali būti mažinamas. Nuo 94 rublių uždarbio pajamų mokestis Jūs turite mokėti 7 rublius 48 kapeikas".

Mažiau kaip 8% mokesčio nuo pajamų amerikiečiai iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti seniai pradingęs sapnas. Bet pažvelgus iš arčiau, paaiškėja štai kas. Tas paklausėjas (darbininkas nuo Šiaulių) per metus uždirba 1128 rublius ir iš jų turi sumokėti mokesčių 89.76 rb., tai yra, kone vieno mėnesio uždarbį, nors turi žmoną ir mažametį sūnų.

Amerikietis darbininkas, tiek dolerių per metus uždirbdamas ne tik neturėtų jokių mokesčių nuo to uždarbio mokėti, bet būdamas su šeima, turėtų pagrindo gauti pašalpos.

"Darbininkų valstybėje"

94 rubliai už mėnesio darbą jau "geras" atlyginimas, apdedamas mokesčiais. Pas

kapitalistus — išnaudotojus — 94 doleriai už 35 valandų savaitę laikomas dar tik pakencijamas vidutinis darbo atlyginimas.

Prof. J. Matulius 70 metų

Kovo 19 d. Lietuvos Mokslų akademijos prezidentui prof. Juozui Matuliusui sukako 70 metų amžiaus.

Žemėlapis rodo, kame sudužo iš Venecuolos į Miami skridęs lėktuvas, kuriame žuvo ne mažiau kaip 150 žmonių, jų tarpe 47 amerikiečiai.

PROF. JONAS PUZINAS

Kaip gimė Vasario 16-sios aktas

Paskaita, skaityta Bostone minint Vasario 16-sios 51-ą sukaktį

(Tęsinys)

Nors prieš tą deklaraciją balsavo St. Kairys, St. Narutavičius ir J. Vileišis, susilaikė A. Stulginskis, posėdyje nedalyvavo P. Dovydaitis, bet vis dėlto nutarimą pasirašė visi Lietuvos Tarybos nariai. Po to taryba tuojau kreipėsi į Vokietijos reichskanclerį Hertlingą, kad pripažintų Tarybos deklaraciją Lietuvos nepriklausomybę, kad Tarybai leistų organizuoti civilinę valdžią ir steigti Berlyne Lietuvos atstovybę, bet nesusilaikė vokiečių pritarimo. Tada taryba ryžosi atsipalaiduoti nuo bet kokių išpareigojimų vokiečiams ir 1918 m. vasario 16 d. paskelbė visiems mums gerai žinomą Lietuvos valstybės atstatymo aktą, kur deklaruoja, kad "Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau suauktas Steigiamasis Seimas, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas".

Vasario 16-tosios aktas slaptais keliais pasiekė užsienį, buvo atspausdintas keliuose vokiečių laikraščiuose, o Centro partijos pirmininkas Groeberis vasario 20 d. jį perskaitė Reichstage, rekomenduodamas tą deklaraciją palankiam vokiečių vyriausybės dėmesiui. Ir kovo 23 d. Vokietijos kaizeris Vilhelmas II pripažino laisvos ir nepriklausomos valstybės atstatymą tik su 1917 m. gruodžio 11 d. nutarime paminėtomis konvencijomis.

Kad Vokietija ir ignoravo Vasario 16-tosios aktą, bet vistiek buvo pasiektas šoks toks laimėjimas — pirmasis Lietuvos valstybės pripažinimo aktas. Lietuvos sostui užimti atsirado net du kandidatai: Vilhelmo II jaunesnysis sūnus Joachimas ir Saksonijos karaliaus sūnus Fridrichas Kristijonas. Abudu protestantai. Tat įtakingas Vokietijos Reichstago Centro partijos narys Erzbergeris pasiūlė išrinkti katalikiškai Lietuvai kataliką valdovą — Wuertenbergo hercogą Vilhelmą von Urach, kuriam sutarta duoti Mindaugo II vardą. Dr. J. Purickis su M. Yču paruošė konstitucinės monarchijos nuostatus. 1918 m. birželio 4 d. pasirašytas Lietuvos Tarybos prezidentumo, liepos 1 d. gautas oficialus Uracho sutikimas užimti Lietuvos sostą konstitucijoje nusakytomis sąlygomis, Urachas ir jo gausi šeima jau buvo bepradėjusi mokytis poterių lietuviškai.

Uracho išrinkimas turėjo būti patvirtintas Lietuvos Tarybos, bet čia įvyko tarybos skilimas: keturi nariai (St. Kairys, M. Biržiška, J. Vileišis ir St. Narutavičius) iš tarybos pasitraukė, nes yra buvę nuomonės, jog karaliaus rinkimai esą išimtinėje Steigiamojo Seimo kompetencijoje. P. Klimas balsavo prieš. J. Vailokaitis ir A. Stulginskis susilaikė. Tuo būdu Urachas išrinktas 13-ka balsų. Apie Uracho išrinkimą Lietuvos karaliumi liepos 13 d. pafinoruota Vokietijos vyriausybė ir okupacinė valdžia, Tas Tarybos nutarimas vokiečiuose sukėlė didžiausią nepasitenkinimą. Santykiai tarp vokiečių ir Tarybos dar labiau pabioro.

Tačiau fronte brenė katastrofa. Sąjungininkų ka-

Kokios čia pensijos

Žmogus nuo Varėnos atsiuntė į Valstiečių Laikraštį tokį klausimą:

"Esu pensininkas, antros grupės invalidas. Gaunu 30 rublių pensijos per mėnesį. Žmonai 55 metai. Ji ligota, niekur nedirba, yra namų šeimininkė. Prašau paaiškinti, ar man gali būti padidinta pensija, kadangi žmona yra mano išlaikytinė?"

Atsakymas: "Turint vieną nedarbingą šeimos narį

— 10 procentų pensijos, turint du ir daugiau nedarbingų šeimos narių — 15 procentų..."

Atseit, tas žmogus nedarbingos žmonos sąskaiton gaus tris rublius per mėnesį. Jeigu turėtų šeimos daugiau nedarbingų, tai gautų net puspenktą rublio priedo per mėnesį!

Taip atrodo rubliais išreikštas "konstitucijos garantuotas senatvės aprūpinimas". (E)

riuomenė, pradėjusi didelį puolimą, spalio mėnesį priverstė vokiečius trauktis. Reicho kanclerio vietą užėmė naujas žmogus — princas Max von Baden. Jis, išsikvietęs Berlyną A. Smetoną, dr. J. Šaulį, kun. J. Staugaitį ir J. Šerną, 1918 m. spalio 20 d. iškilmingoje audiencijoje perskaitė Vokietijos Reicho vardu šį pareiškimą:

"Vokietijos Reichas, kaip jau yra pareikšta Reichstage, palieka lietuvių tautai pačiai nusistatyti savo konstituciją ir santykius su kaimynais. Valstybės tarybos (taip tada jau vadinosi Lietuvos Taryba) dalykas yra sudaryti provizorinę vyriausybę, Tautos atstovybę, kad dabartinė militarinė valdžia netukus bus pakeista civiline valdžia, kuri valdys tol, kol Lietuvos vyriausybė, suorganizavusi savo administracijos organus, galės perimti krašto administraciją į savo rankas. Vokiečių kariuomenė dar liks krašte, o provizorinės Lietuvos vyriausybės reikalas bus organizuoti savo milicijos ir policijos kadrus".

Tai buvo pagrindinis lūžis Lietuvos ir Vokietijos santykiuose. Toliau įvykiai šiaip vystėsi: 1918 m. spalio 23 d. priimti pagrindiniai laikinosios Lietuvos konstitucijos dėsniai, kuria Valstybės Tarybos prezidentui pavesta eiti Valstybės prezidentūros pareigas; išrinktas vyriausias valstybės organas — Prezidiumas iš pirmininko A. Smetonos ir dviejų vicepirmininkų — kun. J. Staugaitio ir St. Šilingo. Lapkričio 2 d. Valstybės Taryba nutarė nebevykdyti pravesių Uracho rinkimų; lapkričio 5 d. laikinosios Lietuvos vyriausybės ministru pirmininku pakviestas prof. Augustinas Voldemaras, ir lapkričio 11 d. Valstybės Tarybos Prezidiumas patvirtino pirmąjį ministrų kabinetą: pirmininkas ir užsienio reikalų ministras — A. Voldemaras, vidaus reikalų ministras — adv. Vladas Stašinskas, teisingumo ministras — adv. Petras Leonas, finansų ministras — adv. Martynas Yčas, švietimo ministerijos valdytojas Jonas Yčas, ūkio ir valstybės turtų ministras — Juozas Tubelis.

Savotiškas sutapimas: pirmasis Lietuvos ministrų kabinetas patvirtintas tą pačią dieną, kai Vakaruose vokiečiai buvo priversti pasirašyti paliaubas. Ir taip jau buvo pačių lietuvių pradėtas organizuoti Lietuvos valdymas ir gynimas.

Vasario 16-tosios aktas, be jokių išpareigojimų savo kaimynams, dar teko atpirkti brangiomis mūsų savonarių aukomis. Lietuva kėlėsi naujam kūrybingam gyvenimui.

Dabar ji parblostą, paniekinta, naikinama, bet mes visi tikimės, kad vėl išauš Lietuvos laisvės rytas ir Lietuva grįš į laisvųjų pasaulio tautų tarpą. Tik būkime ryžtingi, viltingi ir vieningi!

(Galas)

PLB valdybos pranešimai

1969 m. kovo 15 d. Clevelande įvykusiame PLV valdybos posėdyje dalyvavo septyni senieji jos nariai ir jį mi rusio pirmininko a.a. J. Bačiūno bei pasitraukusio PLB Kultūros Tarybos pirmininko dr. A. Klimo vietą pagal PLB konstitucijos 21 str. pakviesti kandidatai A. Laikūnas ir dr. A. Nasvytis. Patvirtinus sekr. A. Gailiūso pateiktą PLB valdybos 1968 m. lapkričio 23 dienos posėdžio protokolą, buvo aptartos PLB valdybos narių darbo sritys ir slaptu balsavimu išrinkti pirmininkas ir vicepirmininkas: St. Barzdukas — naujuoju PLB valdybos pirmininku, dr. A. Butkus — vykd. vicepirmininku, A. Laikūnas — informacijos vicepirmininku ir dr. A. Nasvytis — PLB Kultūros Tarybos pirmininku.

Visi kiti PLB valdybos nariai liko senose pareigose: A. Gailiūsis — sekretorius ir išdinininkas, dr. H. Brazaitis — visuomeninių reikalų vicepirmininku, M. Lenkauskienė — jaunimo vicepirmininke, dr. V. Majauskas — finansų vicepirmininku ir A. Rinkūnas — PLB švietimo Tarybos pirmininku.

Vliko pirmininkas PLB valdybos posėdyje

Į 1969 m. kovo 15 d. PLB valdybos posėdį taip pat buvo pakviestas ir dalyvavo Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas kartu su Vliko ryšininku prie PLB J. F. Daugėla. Kartu su svečiu buvo aiškin-

tasi eilė abiem pusėm rūpimų klausimų — lietuvių veiksmų finansų organizavimo, ryšių su okupuoto krašto lietuviams palaikymo, informacijos centro steigimo, Vliko atstovybių veikimo, veiksmų konferencijos šaukimo, tarpusavio bendradarbiavimo ir kt.

Vlikas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, iš paskirties vadovaus politinė lietuvių laisvės kovos veiklai, ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė su juo sieks darbų suderinimo ir abipusės pagalbos. Organizacinę Vliko tvarkymąsi PLB laiko jį sudarančių grupių ir jo organų (seimo, tarybos ir valdybos) vidaus reikalu ir jokių atvejų jį tai nesikiš. Kiti rūpimi klausimai bus konkretizuojami tolimesniais visų lietuvių veiksmų pasitarimais ir šių metų rudeni šauksimajų konferencijų.

Pasikalbėjimai su svečiu vyko tarpusavio susipratimo dvasioje ir inėse reikiamo aiškumo tolimesniam nuosirdžiam bendradarbiavimui, paremtam bendru tautiniu mūsų labu.

Giesmių konkurso rezultatai

PLB valdybos posėdyje taip pat buvo aptarti tolimesnio "Pasaulio Lietuvis" leidimo reikalai, PLB valdybos nariai padarė savo veiklos pranešimus ir kt. PLB buv. valdybos suaktyvinais 1968 metais skelbtą tautinių giesmių konkursą laimėjo komp.

Br. Budriūnas: suaugusių chorui jis sukūrė "Lietuvio giesmę" pagal Putino žodžius ir vaikų chorui "Mūsų žemė" pagal B. Brazdžionio žodžius. PLB valdyba nutarė komp. Br. Budriūnui konkurso taisyklėmis skirtą premiją išmokėti.

"Pasaulio Lietuvis" Bačiūno numeris

1969 m. vasario-kovo "Pasaulio Lietuvis" 4 nr. skirtas mirusio PLB valdybos pirmininko a.a. Juozo J. Bačiūno šviesiam ir išliekamam atminimui. Turiny — PLB valdybos vicepirm. St. Barzduko, Alto pirm. inž. E. Bartkaus, Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pirm. T. Blinstrubo atsisveikinimo kalbos, apžvalginiai straipsniai "Bačiūnas savo raštuose" ir "Atsisveikinimas spaudoje", kelios amžininko L. Šimučio pastabos "Bačiūną prisimenant", J. Bačiūno leidinių duomenys ir kt. Dr. A. Butkus rašo apie "Lietuvos nepriklausomybę ir Lietuvių Bendruomenę", iškeliama Vokietijos reichs ir SSSR sutartas ir prieš Lietuvą bei kitas Pabaltijo valstybes nukreiptas 1939 m. rugpjūčio 23 d. gėdos sąmokslas, prisimintas JAV prezidento R. Nixono angažavimasis už Lietuvos laisvę ir kt. Kaip paprastai, duota taip pat PLB valdybos ir krašto bendruomenių veiklos apžvalga, prisiminti savi dienos reikalai. Šio numerio leidėjas mecenatas — Vilties draugija, šiuo būdu taip pat pagerbusi buvusį savo pirmininką J. Bačiūną.

VALST. LIAUDININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Kovo 29-30 d. Chicagoje Mid Amerika Inn motelio patalpose (Laramie ir 79-jį gt.) šaukiamas Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos atstovų suvažiavimas.

Kovo 29 d. suvažiavimas prasidės 11 val. Jame kalbės valdybos pirmininkas J. Daugėla; M. Mackevičius padarys esamos padėties apžvalgą; A. Kučui vadovaujant, bus aiškinamasi Vliko veiklos temomis — pranešėjai J. Audėnas, dr. P. Daužvardis ir dr. K. Sidlauskas.

Vakare 9 val. pobūvis, kurio metu bus pagerbtas dr. Juozas Pajaujis, jį pakeliant sąjungos garbės pirmininku.

Kovo 30 d. posėdis skiriamas organizaciniams reikalams ir rezoliucijoms priimti. Pradžią 10 val.

PIGIAUSIA IR GERIAUSIA DOVANA!

Dovanokite savo draugams ir bičiuliams metinę Keleivio prenumeratą. Jums atsies tik \$5, o tas, kuriam ji bus dovanota, per metus kas savaitę gaudamas Keleivį, jus tikrai atsimins.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Labas rytas, Maiki!
— Labas, tėve, labas! Gerai, kad išmokai pasakyti lietuviškai.

— Nu, žinai, žmogus gyvena ir mokiniams, ale vistiek durnas numirsi. Plungės žemaičiai pasakydavo šitą teisybę geriau: durnas gimei ir durnas nusprogsi.

— Tai neteisybė, tėve. Žmogus gyvendamas gali daug ko išmokti ir protingas numirti. Tokiems net ir paminklai statomi.

— Maiki, neteisybė ir tas. Juk tu turi žinoti, kad paminklai yra statomi visokiems, kartais net ir didžiausiems lakudroms. Va, caro valdžia buvo pastatiusi Lietuvoje paminklą Muravjovui, kuris žmones kardavo. Juk tu nesaky, kad tas bestija buvo protingas.

— Bet užtai žmonės Muravjovo paminklą nugriovė, tėve. Sugriauta ir ta valdžia, kuri ji pastatė.

— Ale ką gali žinoti, Maiki, gali dar kitą tokį pastatyti. Gali dar Stalino paminklas išdygti. Gali dar visko būti. Ai bečiu!!

— Ne, tėve, Stalino paminklą niekas nestatys. Jo žvaigždė jau užgeso.

— Ale jis nebuvo žvaigždė, Maiki. Jis buvo saulė. Taip ji mūsų Kapsukas vadindavo. O Stalinas už tai jam atlygindamas visą Marijampolės miestą pavertė Kapsuku. Jeigu Muravjovo paminklas buvo sugriautas, tai Marijampolės miesto, kuris dabar vadinamas Kapsuku, žmonės, turbūt, jau nesugriautos, ba visgi tai Lietuvos miestas.

— Tiesa, tėve, lietuviai Marijampolės miesto nesugriautos, bet Kapsuko vardas galės būti pakeistas. Ir aš nemanau, kad to miesto pavadinimą pakeitė pats Stalinas. Jeigu tą vietovardį būtų keitęs pats Stalinas, tai jis greičiausia būtų užvožęs savo vardą. Man rodo, kad Kapsuko vardą Marijampolėi uždėjo saviškai komunistai.

— O kodėl jie taip padarė?

— Tai politinis fanatizmas, tėve. Kai tokie žmonės

paima valdžią į savo rankas, jie stengiasi savo vadus įamžinti ne tik miestų, bet upių ir kalnų pavadinimuose. Štai, kai buvo nužudytas prezidentas Kennedis, tai buvo siūloma pavadinti jo vardu visą krastą arba kurią nors valstiją. Norėta, kad West Virginia būtų pakeista į Kennedyaną. Šis sumanymas nepaėjo, bet vistiek kai kurioms vietovėms buvo prikerpta Kennedžio pavardė.

— Maiki, Kennedžio mes negalime lyginti su Kapsuku. Kennedis buvo didelės Amerikos prezidentas, buvo nušautas, taigi reikėjo jį pagerbti. O kas buvo Kapsukas? Nei poterių nemokėjo.

— Tiesa, tėve, kad Amerikos prezidento negalima lyginti su Lietuvos komunistų agitatorium, bet vis dėlto komunistams jis buvo didelis žmogus. — Kitaip jie nebūtų jo vardu pavadinę miesto. Tačiau reikia pasakyti, kad jie padarė tai labai gremėzdškai. Jeigu jau jiems rūpėjo Kapsuko vardą įamžinti, tai bent kalbiniu žvilgsniu jie kalbėjo geriau tai atlikti.

— Maiki, blogo darbo gerai nepadarysi.

— Galima būtų padaryti taip, tėve, kad nors kalbiškai jis būtų švelnesnis. Pavyzdžiui, galėtų būti Kapsukynė, Kapsukiškiai arba Kapsukamiestis, bet ne nuogas Kapsukas.

— Well, Maik, turim istoriją, kad Lietuvai būtų grąžinta nepriklausomybė. Tada vėl galėsime atkurti Marijampolės vardą.

— Žinai, tėve, kad man ir Marijampolė nelabai patinka.

— Vot tebe raz! Nepatinka Marijampolė. Nu, tai išsivirozyk, kodėl?

— Nelietuviškas vietovardis.

— Bet ir tavo vardas nelietuviškas. Lietuvoj Maikių nėra, o vis dėlto žmonės tave myli. Ir jeigu Marijampolės vardas nogut, tai galėsime jį pavadinti Maikyne ar Maikapole.

— Nedaryk juokų, tėve.

— Bet daktarai sako, kad

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

Buvusio prezidento vieta tapo panaikinta, ministerių kabinetas panaikintas, keturių autonominių Nigerijos sričių premjerai panaikinti, o jų vietas užėmė militariniai gubernatoriai.

Amerikos spauda paskelbė: **Demokratija Nigerijoje mirė.**

Buvo skelbiama, kad gen. Ironsi nepriklausė jokiai partijai, tačiau po perversmo sudarytą jį režimą tuojau pasveikino ir "pilnai" pripažino Kvame Nkruma, tuo metu dar buvęs "iki gyvos galvos" išrinktas Ganos respublikos prezidentas. Kadangi Nkruma buvo pasiskelbęs vykdančiu Ganoje "marksistinių socializmą" ir dėl to su Washingtono palaikymu buvo militaristų nuverstas, tai Amerikoje susidarė įspūdis, kad ir Nigerijos diktatorius Ironsi turi būti "marksistas" — antraip, Nkruma nebūtų jo režimo "pilnai" pripažinęs. Ir Anglija atsisakė tuojau Ironsį pripažinti: ji nutarė pažiūrėti, kaip dalykai atrodys toliau.

Kas iš tikrųjų gen. Ironsi buvo, kolkas dar nebuvo aišku, tačiau buvusiai anarchijai reikėjo padaryti galą. Ne vien tik korupcija nuodijo gyvenimą, bet ir rinkimai buvo klastojami, balsai suvagiama arba pakeičiami taip, kad laimėtų viena ar kita partija. Partijų priviso daug, ir būriai ginkluotų vyrų vaikščiojo vieškeliais, stabdė pravažiuojančius vežimus ir reikalavo savo partijoms pinigų. Valdininkai piovėsi tarp savęs dėl pirmenybės ir dėl kščių. Iš keturių pusiau autonominių apskričių šiaurinis vyravo trims kitiems. Per tris mėnesius prieš perversmą politinėse riaušėse buvo užmušta 150 žmonių. Prieš pat perversmą turėjo būti rinkimai, bet vakarų apskrities viršininkas Antikola, pasiskelbęs "tautos vadu", pakeitė balsavimo dežių užrašus taip, kad opcicija negalėtų balsuoti. Kiti tuos rinkimus visiškai boikotavo, ir "tautos vadas" laimėjo. Bet tuoj prasidėjo protestai ir kruvinos riaušės. Rytinė respublikos apskritis jau ruošėsi nuo federacijos atsimesti ir steigti atskirą respubliką.

Ir ilgai netrukus taip pasidarė. 1967 metų gegužės pabaigoje jos militarinis gubernatorius pulk. C. O. Ojukwu nutraukė ryšius su federaline Nigerijos vyriausybe ir paskelbė, kad jo valdomoji provincija tampa nepriklausoma valstybe, kuri vadinsis Biafros Respublika. Federalinė vyriausybė tuojau pradėjo ruošti kovai su jauna respublika. Svarbiausias nesutikimų akstinas — religija. Ir 1967 m. vasarą jau prasidėjo karas, kuris dar nepasibaigė ir šiandien.

juoktis sveika. Ar tu netiki?

— Tikiu, tėve, kad sveikiau yra juoktis, negu pykti. Bet juokai ne visur tinka.

— O irait, kalbėkimės nejuokaudami. Vot, aš tau pasakysiu, kad aš jau išsiilgau Lietuvos. Nu, tai pasakyk, kaip tu rokuoji, kada ji bus laisva?

— Tėve, to niekas nežino, nes niekas nežino, kuo pasibaigs pramušgalviškos ginklavimosi lenktynės tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos. Jos gali sprogti visaprasauliniu karu, ir tada Lietuvos likimas priklausytų nuo to, kas tą karą laimėtų; arba sveikas protas gali paimti viršų, ir tos valstybės, kurios dabar taip ginkluojasi, gali susijungti ir apsaugoti pasaulį nuo visuotinio gaisro.

— Nu, tai kaip tada būtų su mūsų Lietuva?

— Tokia padėtis, tėve, Lietuvai galėtų būti daug geresnė, negu viską naikinantis karas. Europoje galėtų susidaryti laisva valstybių sąjunga. Panašią Europai struktūrą po Pirmojo pasaulinio karo siūlė išmintingasis Prancūzijos valstybininkas Briand. Jo pasiūlymu, tokia sąjunga vadintųsi Jungtinės Europos Valstybės. Tai buvo 1930 metais, ir tada buvo plačiai apie tai kalbama. Nors priešingų balsų nebuvo, bet nebuvo ir pastangų tokiame sumanymui

vykdyti, todėl diskusijos nutilo. Briando tikslas buvo apsaugoti Europą ir pasaulį nuo antrojo karo. Todėl ir dabar, kai pradėjo bręsti naujas karo pavojus, to prancūzo sumanymas vėl pradėta svarstyti. Ir jeigu susidarytų tokia Europos valstybių sąjunga, tai gal ir Lietuvai būtų proga įsijungti jon lygiateisiu nariu.

— Nu, tai tada Lietuva vistiek nebūtų laisva.

— Laisva galėtų būti, tėve, tik nebūtų absoliučiai nepriklausoma. Bet nepriklausomybė ir laisvė yra du skirtingi dalykai. Štai, mūsų Amerika susideda iš 50 valstijų, ir kiekviena jų priklauso jungtinei valstybei, taigi nepriklausomybės neturi, tačiau kiekviena yra laisva, gali daryti savo ribose, kas jai patinka, ir jos piliečiai gali laisvai keliauti po visas kitas valstijas, nereikia jokių pasų, jokių asmenų dokumentų. Ar tai bloga tvarka? Ne, tėve, tai yra labai gera tvarka. Ir Lietuva būtų laiminga, jeigu ji galėtų įsijungti į panašią valstybių sąjungą Europoje — jeigu tokia sąjunga tenai atsirastų.

— Žinai, Maiki, tu čia nesilektai nušnekėjai, ale aš noriu žinoti, ką kiti apie tai mįslinga. Todėl eisim pas Zarką: jis buvęs dzūkas, tai pasiklausysiu, ką jis pasakys. Nu, tai dabar gudbai.

Metadorui Fidel San Justui dar pavyko gyvam pasprukti nuo sužeisto buliaus, nors jį tas spėjo ir kiek subadyti. Atrodo, kad Justas jau nebetęs kovos su tuo bulium ir, sako, visai mesias šią pavojingą profesiją.

DĖL MAROKO VARŽOSI RUSIJA IR AMERIKA

Marokas yra arabų karalystė šiaurės vakarų Afrikoje ir arabiškai vadinasi Al Malaka. Rašant šiuos žodžius, šitą kraštą valdė karalius Hassanas II-rasis. Prieš tai Marodo valdovai buvo vadinami sultonais.

Maroko plotas turi 174,470 ketvirtainių mylių ir 12,360,000 gyventojų (1962 m.). Svarbiausi miestai: Kasablanca, 1,000,000 gyventojų; sostinė Rabat, 227,500 gyv.; Fez, 216,200 gyv.; Marakesh, 243,150 gyv.; Meknes, 176,000 gyv.

Kadangi Marokas ribojasi su buvusia Prancūzų Alžerija, tai jis nejučiom pateko prancūzų įtakon, kurie 19-jame šimtmetyje jau gerokai tenai įsigalėjo ir pradėjo šeiminkauti. Arabai pradėjo maištauti. Ir 1910 metais sukilus visam kraštui, Prancūzai pašaukė iš Alžerijos savo kariuomenę ir sukilimą numalšino. Bet ramybės jau nebuvo: sukilimai ir riaušės kartojosi per 20 metų.

Per tas kovas prancūzai okupavo beveik visą Maroką, išskyrus tik Ifni pakraštį, kurį "globojo" ispanai. Oficialiai okupacija buvo vadinama "protektoratu" arba "globa".

Bet negalėdami gyventojų nuraminti, prancūzai su ispanais nutarė savo "globą" atsukti ir pripažinti Marokui nepriklausomybę. Mahomed V tada buvo Maroko sultonui ir pasiskelbė, kad nuo šiol jo monarchija būsianti laisva ir nepriklausoma nuo visų svetimų valdžių, laikysis griežto neutraliteto.

Tačiau pasirodė, kad nelengva laisvę išlaikyti. Kai tik pirmieji okupantai pasitraukė, tuojau į Maroką pradėjo veržtis Amerika ir Sovietų Rusija. Sostinėje Rabate rusai atidarė savo ambasadą, bet Amerika jau buvo užbėgus jiems už akių. Dar 1950 metais ji buvo padarius su prancūzais sutartį ir įrengus Maroke istisą eilę aerodromų savo bombonešiams; be to, dar įtaisė uostą karo laivams. Turėjo tenai savo aerodromų ir prancūzai. Dabar jau laisvam Marokui negalėjo tokia padėtis patikti. Jis gavo kiek ginklų iš Čekoslovakijos ir pareikalavo, kad Amerika ir Prancūzija uždarytų visas savo karines bazes ir ištrauktų savo karinius iš Maroko.

Prancūzai pasitraukė. Principe sutiko pasitraukti ir Amerika, paliekant karo bazes Maroko vyriausybei, kad "sustiprintų jos rankas prieš ekstremistus" (suprask: prieš komunistus). Tačiau laikas amerikiečių evakuacijai nebuvo nustatytas.

Tuo tarpu Maroko sultonas Mahomed V-tasis mirė ir jo vietą užėmė, jau karaliaus titulu, Hassanas II-rasis.

Ar Amerika pasitraukė iš savo bazių, aiškių žinių nebuvo; aišku tik tiek, kad Washingtonas pradėjo dosniai šerti Maroko monarchijai savo žmonių pinigais. Kaip "Information Please Almanac" parodo, 1957 metais Washingtonas suliubė karaliūkei Hassanui \$20 milijonų, 1959 metais — \$40 milijonų, 1963 metais — \$53 milijonus, 1964 metais — \$39 milijonus. (Vėlesnių metų duomenų neturiu).

Atrodytų, kad milijonais šeriamas Maroko karaliukas leido amerikiečiams su savo karo bazėmis Maroke pasilikti, nes 1966 metų "World Almanac" sako: "Marokas sutiko priimti Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstybių karinę ir ekonominę pagalbą, tačiau su ta sąlyga, kad jie nešikis į Maroko vidaus reikalus".

(Bus daugiau)

ROMANAI

Alė Rūta, **VIENISI PA-SAULIAI**, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

D. Nendrė, **AIDAS TARP DANGORAIZIŲ**, romanas, 865 psl., kaina \$5.

Vytautas Volertas, **SĄMOKSLAS**, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Aloyzas Baronas, **PAVASARIO LIETUS**, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Alė Rūta, **ZEMĖS SAUKMAS**, 305 psl., kaina \$4.00.

Vincas Ramonas, **MIGLOTAS RYTAS**, 166 psl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatonis, **LŪZIAI**, 301 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, **NEMUNO SŪNUS**, romanas iš suvaikiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, **NEMUNO SŪNUS**, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, **KATRYNA**, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, **VILNIAUS RŪBAS**, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gliuda, **DELFINO ŽENKLE**, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50.

Albinas Baranauskas, **KARKLUPENUOSE**, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Alėnas, **UPE I RYIUS, UPE I SIAURĘ**, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, **KELIAS I KAIRĘ**, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, **GYVENIMAS YRA DAILUS**, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, **UPE TEKA VINGIAIS**, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, **KALNŲ GIESMĖ**, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Plačėnis, **PULKIMANT KELIŲ...**, romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I laida, 160 psl., kaina \$2.00.

Jurgis Gliuda, **SIKSNO-PARNIŲ SOSTAS**, premijuotas romanas iš politinių migrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralikauskas, **TITVAGO UGNIS**, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, **LIEPAI IR BEDUGNĖS**, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas, **TARP VIEJŲ GYVENIMŲ**, 462 psl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas, **ZIOBIAI PLAUKIA**, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaavičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Pranas Naujokaitis, **UPELIAI NEGRIZTA I CALNUS**, 509 psl., kaina \$5.00.

Aloyzas Baronas, **VIENISI MEDŽIAI**, 117 psl., kaina \$1.50.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 216 psl., kaina \$3.

MOTERŲ SKYRIUS

Gandras

Pavasaris. Iš tolimų kraštų, po ilgų ir sunkių klajonių į savo tėvynę grįžta paukščiai. Su jais kartu parsikrenda ir lietuvių numylėtasis ilgakojis varlinėtojas. Prieš kelis metus Lietuvoje vyko populiariausio paukščio "rinkimai", daugiausia balsų gavo baltasis gandras. Tuo būdu jis tapo lietuvių tautiniu paukščiu.

Ir tai nenuostabu. Retai kuris sparnuotis Lietuvoj taip gerai žinomas, mylimas ir globojamas, kaip gandras. Savo originalia išvaizda, rimta laikysena, gražiu polėkiu jis domina visus. Tradicinis žmogaus ir gandro draugystės ir palankumo simbolis — senas vežimo ratas, įkeltas į medį ar pritvirtintas ant stogo — yra būdinga Lietuvos kaimo vaizdo smulkmenėlė.

1958 metais po visuotinės gandrų apskaitos paaiškėjo, kad Lietuvoje peri apie 8.800 šių paukščių porų. Daugiausia jų gyvena Pagėgių, Priekulės, Silutės, Tauragės, Plungės ir Klaipėdos apylinkėse.

Vos tik grįžę iš šiltųjų kraštų, gandrai užima senuosius lizdus ir pradeda rūpintis jų remontu. Lizdas kasmet vis papildomas, tampa didžiuliu griozdišku statiniu. Patelė padeda 4-5 baltus kiaušinius. Porelė, pakaitomis pėrėdama, tupi ant kiaušinių 30 dienų. Visa šeima paprastai dar maitinasi artimose apylinkėse, o nakvynei kiekvieną kartą grįžta drauge į lizdą. Ramiomis, saulėtomis dienomis gandrai mėgsta sklandyti, sukli ratus aukštai padangėse. Tai lyg savotiška mankšta prieš tolimą kelionę. Rugpjūčio pabaigoje jie palieka Lietuvą ir žiemoja net tolimoje Afrikoje.

Lietuvoje gandrai globojami, jiems rodoma pagarba. Vargiai atsirastų žmogus, kuris drįstų šį paukštį nuskriausti ar užmušti. Lietuvos žmonės gandrą laiko laimės nešėju, apie jį sukurta daugybė pasakų, dainų, patarlių, yra įvairių prietarų. Pavyzdžiui, jei gandrai išmeta iš lizdo vieną vaiką — tikėtis sausos vasaros; jei gandrą kas nuskriaudžia, jis keršydamas atneša snape žarijų ir padega skriaudėjo namo stogą. Šiam paukščiui patikėta ir atsakinga pareiga žmogaus gyvenime — jis "aprūpina" šeimas naujagimiais.

Kiskis

Kaip tik jis nevinodamas: zuikiu, žvairiu, ilgausiu, skeltalūpiu... Kokių tik blogų savybių jam nepriskiriama: ir bailys, ir pagyrūnas, ir gudrumu nepasizymis.

Visa tai — iš pasakų. Tačiau iš tikrųjų kiskis yra toks, kaip ir kiti žvėreliai: persekvoja priešai — bėga, artinasi neganda — slepiasi. O kai dėl gudrumo, tai zuikis ne tik rudauodegė laputė, bet ir skalikus taip įvilioja į savo pėdsakų kilpą, kad kol pastarieji ją išnarplioja, žvairys jau būna už devynių kalnelių.

Kovo-balandžio mėnesį kiskė atsiveda 3-6 (kartais ir daugiau) kiškiukus. Gimsta jie reginčiais, apaugę tankiu kailiuku, su prasiakusiais aštriais dantimis. Vos tik gimę 80 gramų rusvi kamuoliukai įminka čiulpi motinos pieną. Pasisotinę jie tūno kur nors vagoje ar duobutėje, laukdami sekancio motinos apsilankymo.

Patelė maitina savo vaikus ne taip jau dažnai. Jos pienas labai riebus. Vieno valgyto kiškiukui pakanka 2-3 dienoms. Pavalgydinusi keletą kartų, kiskė palieka savo vaikus likimo valiai. Dabar jie patys maitinsis gležnute žolele, patys apsisaugos nuo priešų, — o jų žvėriukai turi nemaža. Tai be priežiūros paleisti šunys, katės, lapės, višvanagiai ir varnos.

Pavasarinės plikšalos, atlydžiai ir staigūs šalčiai taip pat praretina zuikių šeimyną. Išlieka gyvi tik patys ištermingiausi, labiausiai prisitaikę prie įvairių negandų ir aplinkos.

Pilkasis kiškis — laukų, krūmų, pamiškių gyventojas. Platus dirbamieji plotai, sukalbinti nuo ausintos žemės — puikiausios sąlygos jiems vystytis ir laukti.

Ilgaausiai minta augaliniais maistu: žole, medžių žieve ir ūgliais. Žiemą jie mėgsta lankytis žiemkencijų laukuose, net šunų nepabūgdami, užsuka į sodus.

Veisiasi Lietuvoje ir baltasis kiškis, didelių girių gyventojas. Pavasarį jis ima pilkėti, šertis, o vasarą pasidaro visai pilkas. Artėjant žiemai, atvirkščiai, ima balti. Kartais gamta negudriai pasijuokia iš baltojo ilgausio: štai jis jau užsivilkio baltus kailinius, o sniego dar nė kruopelytės.

Baltųjų kiškių Lietuvoje, palyginti, nedaug. Kurkas daugiau pilkųjų žvairių.

Henrikas Radauskas

PAVASARIS

Kas man pavasaris! Ne brolis,
Ne draugas ir ne giminė.
Bet koks platus ir vaikus tolis,
Kad negaliu nepaminti,
Jog jis sudarė foną lapų,
Žiedų, ir paukščių, ir žakių,
Kad parke vėjas krūmų kvapų,
Pagavęs purtė už plaukų,
Kad saulė buvo kaip poetų
Garbė: ugninga ir sena, —
Turiu rašyti, kad ji spindėtų,
Kai jau seniai užges diena.

Prezidentienė ir du iš 6.000 varguolių vaikai džiaugiasi specialia programa Ringling Brothers ir Barum & Bailey cirke Washington. Programoje vaikams dalyvavo ir įjmusis komikas Lou Jacobsas.

Hollywoodo aktorė Joyce Kilmer, 23 m. amž., buvo pagrobta du jaunuoliai, bet policija susepjo ją greitai išlaisvinti.

VIENGUNGIAI GINA MOTERIS

Abussono (Prancūzijoje) miesto viengungiai kreipėsi į vyriausybę, prašydami sumažinti specialių mokesčių, kurių turi mokėti neįsteigusių moterų. Jie mano, kad sumažintas mokesčių sumažins moteris nuo bėgimo iš Abussono.

BAŽNYČIA NEKALTA, VELNIO JĖGA YRA

Keleivys buvo rašyta, kad Šveicarijoje buvęs katalikų kunigas Stocker varė velnią iš 17 metų mergaitės. Velnias buvo taip užsispyręs, kad mergaitę apleidęs tik tada, kai ji buvo mirusiai užplakta.

Šioje byloje prokuroras kaltino ir bažnyčią, kad ji palaikanti prietarus. Bet prel. Teobaldi jam prieštaravo.

Ta byla rado atgarsio ir Bostono diecezijos laikraštyje The Pilot. Iš ten sužinojome vieno Šveicarijos vyskupo pareiškimą, kad katalikų bažnyčia pripažįsta velnio jėgą. Vadindami, velnias gali žmogui apsesti, bet velnią varyti (exorcism) teleidžiama tik su specialiu vyresnybės leidimu, ir kūno bausmės esančios griežtai uždraustos. Taigi, velnią iš žmogaus galima varyti, bet negalima apsestojo mušti ar kitaip jo kūno kankinti.

Tik tie žmonės mums atrodo turį sveiką nuovoką, kurie galvoja taip pat, kaip ir mes.

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisinio reikalo. Šių klausimų turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus paskelbime šiame skyriuje. Laikie reikalingi pažymėti, kad šioje skaitlytoja.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Nutarę važiuoti į kiną (muvies), pasiėmėme savo automobilį, kurį mes paprastai pasistatome netoli kino. Tačiau dėl sniego mes negalėjome rasti vietos savo automobiliui ir jį turėjome pastatyti "parking lot" už tris dolerius. Išėję iš kino, nuėjome į tą vietą, žiūrime, automobilio nėra. Iš karto pamanėme, kad ne į tą vietą nuėjome, bet pasirodė, kad ta pati vieta, tik automobilio nebėra.

Nuėjome ieškoti, gal, sakome, surasime kokį žmogų, kuris tą vietą daboja, bet nieko neradome. Ten buvo lentelė, kurioje buvo parašyta, kur reikia skambinti "emergency" (netikėtumo) atveju. Paskambinome, atsakė kažkokia moteris, sakė, dabar nieko nėra, skambinkit iš ryto.

Tada mes paskambinome policijai. Tie atvažiavo, sakė, nenusiminkit, greičiausiai kokie nors vaikai laikė automobilį pasivažinėti. Sako, nebebus gasolino, jie paliks automobilį, ir mes suradę jums tuoj paskambinsime. Jie mus nuvežė namo.

Iš ryto vyras paskambino savo draudimo agentui, sakė, mums pavogė automobilį. Draudimo agentas ramiausiai sakė: deja, jūs neturite "theft" (vagystės) draudimo. Vyras nustulbo. Jis visai nei nesvajoję, kad mes tokio draudimo neturime. Tiesa, automobilis nebėra. Tiesa — 1965 metų, bet labai gerame stovyje, o mūsų mokėjimai už draudimą milžiniški. Manėme, kad nuo visokių nelaimių apdrausime.

Skambinome į policiją. Sako, automobilio dar nerado. Skambinome "parking lot" savininkui. Tas sakė, jam esą labai gaila, bet tai nėra jo atsakomybė. Mes tiesiog negalime suprasti tokių situacijų: mokam simtais už draudimą, o automobilis nėra apdraustas nuo vagių. Mokame tris dolerius už automobilio pasistatymą, ir niekas nėra atsakingas už be priežiūros palikto automobilio pavogimą. Jeigu jie negali prižiūrėti savo "business", kodėl jiems leidžiama skelbti, kad jie priima automobilius "pasistatyti" (for parking).

Dabar jau trečia savaitė, kaip automobilio nėra. Vyras turi važiuoti darban autobusu, ir aš turiu pasisamdyti "taxi", važiuodama į krautuvę. Mes vis tikėjome, kad automobilis bus surastas, bet dabar nebeturime vilties.

Prašome mums patarti, ar mums apsimokėtų patraukti atsakomybę "parking lot" savininką? Jei būtų vilties iš jo gauti automobilio vertę, mes tai būtina padarytume. Jei, iš kitos pusės, nėra vilčių priversti mums apmokėti nuostolius, tad mes nenorėtume išleisti pinigų bylinėjimuisi. Būsim dėkingi už greitą atsakymą. Ar mes turime daug laiko teisman paduoti? Jei yra vilčių tokį reikalą laimėti, nenorėtume pavėluoti.

"Keleivio" skaitytojai

Massachusetts.

Atsakymas

Norint bendrais bruožais į Tamstos klausimą atsakyti, yra būtina turėti smulkesnių žinių, pav., ar Tamstos pasilaikėte raktą, pasistatę automobilį; ar Tamstos gavote kokį nors "bilietuką" (ticket); ar buvo prižiūrėtojas (attendant), kai Tamstos pasistatėte automobilį; kokia ten yra pasistatymo (parking) tvarka. Teisiniai tokiais atvejais būna arba vadinamasis "bailment", t. y. "laikinas" automobilio atidavimas kito asmens žinion (control), arba pasisamdymas vietos "automobilui pasistatyti". Pirmuoju atveju "parking lot" savininko atsakomybė savo klientų atžvilgiu yra griežtesnė.

Patariu Tamstoms nueiti pas vietinį advokatą. Kai Tamstos jam papasakokite "svarbiausias" (essential) aplinkybes, jis Tamstoms pasakys, ar apsimoka būtų iškelti ar ne. Jei jis nutaria, kad yra pagrindo bylai iškelti, jis, žinoma, turės įrodyti, kad "parking lot" savininkas buvo "neatsargus" (negligent) Tamstų atžvilgiu.

Iš viso nesuprantu, kodėl žmonės nepasirūpina sužinoti iš savo draudimo agentų, kokios rūšies draudimus jie turi ir kokių neturi. Tokias žinias pravartu turėti apsidraudžiant, o ne ištikus akeidantui ar kitokiai nelaimėi. Vadinamasis "theft" draudimas nėra toks jau brangus, kad reikėtų jo atsisakyti. Jei žmonės ir nutaria neturėti vadinamojo "collision" draudimo, tai turėtų atsisakyti ir "theft" draudimo, kadangi jie negalėtų gauti kompensacijos už automobilio pavogimą, jei būtų neturėję "theft" draudimo. Tačiau, kaip jau minėjau, draudimas nėra toks jau brangus, kad reikėtų jo atsisakyti. Jei žmonės ir nutaria neturėti vadinamojo "collision" draudimo, tai turėtų atsisakyti ir "theft" draudimo, kadangi jie negalėtų gauti kompensacijos už automobilio pavogimą, jei būtų neturėję "theft" draudimo.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (slenčiančiai).

Šeimininkėms

VELYKŲ RIESUTINIS TORTAS

- 1 puodukas valakiškų riešutų (sumaltų).
- 1 puodukas cukraus.
- 8 kiaušiniai.
- 1/2 puoduko miltų.
- 1/4 arbatinio šaukštelio sodos "Royal".

Trynius sutrinti su cukrum. Kai visa medžiaga bus sumaišyta, į teslą įmaišyti išplaktus aštuonių kiaušinių baltymus. Teslą sudėti į dvi formas. Kepti pusę valandos 350 laipsnių karštyje.

Abi dalis patartina aplaistyti vynu. Vienos formos kepinį aptepti tepalu pagal savo nuožūrą, ant jo uždėti antros formos kepinį ir jo viršų aptepti citrininiu glajumi (liukru) ir papuošti.

Ką tik gavome:

Išgykite ką tik gautas įdomias knygas:

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukšiniai rageliai, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Otinionis puys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Prisikėlimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytas Kavalia, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Aidas tarp dangoraižių, romanas, parašė D. Nendrė, 365 psl., kaina \$5.

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

KĄ LAUMES LEME

Tai rašytojos Petronėlės Oristaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemyne, 224 psl., kaina \$3.

Knygą išleido Chicago Lietuvos Literatūros Dr. ja, ji lengvai skaitoma, pradėta ir baigta.

VEL NAUJA DOVANA VAIKAMS

Savo mažuosius vėl galite pradžiuginti gražia dovana — Vytas Nemunėlio tik ką išėjusia knyga **MES-KIUKAS RUDNOSIUKAS**. Tai jau trečioji laida. Lietuviškos knygos istorijoje tai nedažnas reiškinys. Tas rodo, kad tie, kuriems knyga skiriama, ją tikrai nepaprastai mėgsta. Todėl pradžiuginkite savo vaikučius, įgykite ją tuoj arba Kalėdų proga. Kaina \$3.00. Gaunama ir Keleivy.

Vietinės žinios

Mūsų padėka

Seniausių lietuvių radijo programų N. Anglijoje 35 metų sukaktuvinių talentų popietė dovanas laimėjo:

Julija, Kazys, Richardas ir Diana Grausliai iš Londonderry, N.H., už dainavimą; Andrius Kriščiūnas už smuikavimą; Jonas Aleksonis, Tomas ir Jarūnė Girmiai už V. Kudirkos pasakėčios deklamaciją; Ona Marija Statkutė iš Randolpho už šokių; Edvardas Budreika už smuikavimą; Debbie Vollen iš Hudson, N.H., už grojimą akordeonu.

Šokių varžybas laimėjo: "mamės-papės" polkos — Ona ir Jonas Statkai iš Randolpho, jaunimo polkos — Regina Baikaitė ir Vytautas Ivaška iš So. Bostono, valso — Marija ir Jurgis Jurenai iš So. Bostono, tango — Elena Gorodeckienė iš Worcesterio ir inž. Henrikas Šatkus iš So. Bostono, tvisto — Liuda Normantaitė iš Newtonville ir Juozas Dapšys iš So. Bostono, pensininkų polkos — Mikalina Povydienė ir Jonas Overka iš Dorchesterio.

Dėkojame visiems, kurie parėmė pinigėmis aukomis, sveikino 35 m. sukakties progą popietės leidinyje, visoms šeiminiškėms, kurios padovanojo vienokio ar kitokio savo gamybos maisto. Dėkojam talentams, jų tėvams, mokytojams, teisėjų komisijai, visiems atsilankiusiems, — ačiū visiems, kurie padėjo darbu ar kuo kitu, kad šis rengimas pasisektų.

Steponas ir Valentina Minkai

Buvo didelė mugė

Tai Baltijos ir Žalgirio skautų tuntų mugė. Kitokių ir nebūna. Jie į ją kvietė atvykti pėsčius ir važiuotus, "ant bėro žirgo risčia atjoti, pasivaizinti, pasmagurauti ir ožkos pieno kiek paragauti, laimę išbandyti ir skautų-skaucų darbelius pamatyti."

Kas ten sugūžėjo, ką valgė ir gėrė, kokius darbelius matė ir kaip gėrėjosi Paulinos Kalvaitienės į sceną išvestu jaunųjų "aktorių bataljonu" Gėlių karalių pavaizduoti, sužinosite kitą kartą.

Taksistai protestuoja

Kovo 20 d. apie 500 Bostono taksistų automobilių virtinė išties valandą važinėjo po miestą, tuo būdu pareikšdami protestą ir reikalaujanti daugiau apsaugos. Mat, vis dažnėja taksistų ne tik apipilėjimai, bet ir nužudymai. Dešimt minučių visi taksistai "streikavo" — nevežėjo keleivių. Taksistas ypač sujudino 27 metų amžiaus taksisto Zwicklerio mirtis, kurį nužudė 3 jaunuoliai.

Sveikino iš Floridos

Ligas įveikęs lowellietis L. Paulauskas išvyko į Floridą sveikatos atgauti ir iš ten siūnčia sveikinimų keleiviams. Rašo, kad ten dabar žaliuoja apelsinų laukai ir žydi gėlės.

Ketvirčių sūnus — pasikėlimas krepšininkas

Plačiai žinomų Bostono Paulos ir Edmundo Ketvirčių sūnus Lary, 6 pėdų 10 colių aukščio jaunuolis, lanko Morris jaun. kolegiją Pittsburghe. Jis yra senas krepšininkas. Tos kolegijos krepšininkai viso krašto jaun. kolegijų (o jų yra apie 450) krepšinio rungtynėse laimėjo antrą vietą. Į tą laimėjimą ypač didelis Lary Ketvirčio įnašas.

Išleista inž. V. Kubiliaus pavardė

Keleivio nr. 11 paskelbtame bostoniečių aukotojų Vasario 16-sios progą sąrašė praleista inž. V. Kubiliaus pavardė, kuris Altui aukojė 25 dolerius.

Bostono

PARANGINŲ KALENDORIUS
Kovo 28-30 d. Tautinės S-gos namuose grafikos paroda — darbai iš Vilniaus ir Paryžiaus. Ruošia neolituanai ir santariečiai.

Balandžio 6 d. 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje skautų akademikų šokių vakaras.

Balandžio 13 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje šv. Petro lietuvių parapijos choro metinis koncertas.

Balandžio 13 d. Margučio popietė vaikams skautų būkle (So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos namuose), rengia Senujų Lapinų Skautų Būrelis.

Balandžio 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos III aukšto salėje L. V. S-gos Ramovės muzikos ir dainų vakaras.

Balandžio 27 d. 3 val. popietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje Bostono ateitininkų šventė, moksliniai vaidina Alės Rūtos "Žiogą ir skruzdėlę".

Gegužės 3-4 dienoms Tautinės S-gos namuose V. Rato kūrinių paroda, kurią rengia Bostono Skautų Židinys.

Gegužės 4 d. 4 valandą popietų Sandaros salėje, 124 F St., Sandariečių Moterų Klubas našlių karalienės pagerbimas.

Gegužės 11 d., sekmadienį, 3 val. popiet — Bostono Lietuvių Dramos Sėmbūrio spektaklis Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje.

Gegužės 18 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos keltuvo atidarymo banketas savo namų salėje.

Birželio 1 d. 2 val. popiet šv. Petro parapijos bažnyčioje kun. Ant. Saulaičio, S.J., primicija. Po mišių vaizdo Lietuvių Piliečių Dr-jos III-jo aukšto salėje.

Padėka

Mūsų brangaus vyro ir tėvo

POVILO BLAKUČIO

Jis rūpestingai globojusiam ir stiprinusiam dr. A. Kriščiūnui ir paskutinėn Kelionėn išlydėjusiam kun. P. Dagui iš New Yorko, šv. Petro parapijos klebonui A. Baltrušui už užuojautą ir maldas, Bostono Lietuvių Evangelikų parapijos pirm. A. Orentui ir parapijiečiams, So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jai, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubui ir dideliui būriui draugų ir pažįstamų už užuojautą ir iškilavusio pagerbimą, už gėles ir aukas Povilo vardui prisiminti — reikiame nuosirdžiausią padėką.

Ona Blakutienė ir Irena Manomaitienė

PAVYZDINGI TĖVAI IR SPAUDOS RĖMĖJAI

Uolus spaudos mylėtojas Jurgis Kasiulis iš Union Pier, Mich., prieš Kalėdas, besisvečiuodamas pas dukrą Oną Ceikienę Kanadoje, visiems 4 savo vaikams užprenumeravo Keleivį. Dabar, grįžęs namo, ir sau užprenumeravo.

Jei daugiau būtų tokių tėvų, mūsų spauda žydėtų žydėti.

Ačiū Jurgiui Kasiuliui.

Jau nuo seniau mūsų pažįstama Aldona Adomkavičienė iš Dorchesterio, Mass., vėl mus aplankė ir vėl ne tik išsinešė glėbį naujų įsigytų knygų, bet dar priedo dukteriai Nijolei Grinkienei, gyv. Randolph, Mass., užsakė Keleivį visiems metams. Girdi, tegul skaito, tegul nemiršta gimtosios kalbos!

Gaila, kad neperdaugiau sia tokių rūpestingų ir gimtąją kalbą mylinčių motinų šiuo metu beturime.

Nuosirdžiai linkime A. Adomkavičienės ir toliau gaivinti lietuvišką raštą ir žodį.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

1969 m. vasario mėnesį Keleiviui paremti aukojė:

J. Vasilauskas, Dorchester, Mass. \$10.
V. Dirsė, Otterville, Ontario. \$8.

Po \$5: M. Juška, Dearborn, Mich.; J. Kamar, Detroit, Mich.; J. Rasys, Cambridge, Mass.; A. Pamataitis, Port Colborne, Ont.; M. Katin, Norwood, Mass.; Litho Art Studio, Chicago, Ill.

Po \$4: J. Stradomskis, Delhi, Ont.; J. Daržinskas, Mt. Clemens, Mich.; T. Suščius, Montreal, Que.; C. Juška, Monaréal, Que.; E. Bakūnas, Brooklyn, N.Y.; V. Zlatkus, N.Y.

M. Sibelskis, Hospeler, Ont. \$3.50

Po \$3: G. Miller, Downer Grove, Ill.; V. Leveris, Toronto, Ont.; J. Grigaliūnas, Oak Lawn, Ill.; N.N., Westwood, Mass.

Po \$2: A. Stonis, West Kensington, Pa.; S. Ragauskienė, Chicago, Ill.; J. Konatutas, Clifton, N.J.; F. Matūza, Hartford, Conn.; V. Alexander, Waukegan, Ill.; H. Lapash, Far Rockway, N.Y.; E. Mažeika, Simco, Ont.; Ch. Garbus, Windsor,

Ont., M. Tiškus, Brooklyn, N.Y.; A. Visockis, St. Catharines, Ont.; A. Zamžickas, Columbus, Ohio; L. Lendraitis, So. Boston, Mass.; P. Styrá, Toronto, Ont.; A. Kalashnikov, Hartford, Conn.; P. Dainis, New Westminster, B.C.; J. Vilkas, Montreal, Que.; A. Lapinskas, La Salle, Que.; S. Krivickas, Sudbury, Ont.; P. Bivainis, Detroit, Mich.; M. Jakavonis, Bristol, Conn.; A. Anilonis, Lansing, Mich.; K. Bielevičius, Phoenix, Ar.; J. Krūšinskas, Brooklyn, N.Y.; J.K. Ambrazas, Montreal, Que.

Po \$1: J. Pašakarnis, Dorchester, Mass.; P. Beleckas, Brooklyn, N.Y.; J. Milius, Brooklyn, N.Y.; J. Stanekus, E. Hampton, N.Y.; A. Gaidys, Ozone Park, N.Y.; W. Pundis, Binghamton, N.Y.; M. Tamašauskas, Masspeth, N.Y.; J. Draugelis, Brooklyn, N.Y.; P. Maksrūnas, Montreal, Que.; A. Tamkevičius, Montreal, Que.; P. Petronis, La Salle, Que.; J. Kinderis, Montreal, Que.; J. Eimutis, Montreal, Que.; A. Vaivada, Toronto, Ont.; A. Padalskis, Paris, Ont.; K. Marinkus, A. Garbus, J. Mikalauskas, J. Kvedaras, P. Daujotas, J. Brajus, J. Ziurinskas, — visi iš Toronto, Ont.; V. Vaičiūnas, Waterbury, Conn.; W. Račkus, Baltimore, Md.; A. Karalius, Cicero, Ill.; J. Silks, New Haven, Conn.; S. Sukys, Sioux Lockout, Ont.; Kuzienė, Manchester, Conn.; B. Šukys, Pittsburgh, Pa.; B. Shivok, Dearborn, Mich.; K. Tamošaitis, So. Boston, Mass.; S. Pilka, Lewiston, Me.; S. Zemgulis, Easton, Pa.; Gedvila, Kewanee, Ill.; J. Galminas, Cabot, Ont.; A. Sarulis, Urugvajų, J. Masauskas, Welland, Ont.; J. Janušas, Rumford, Me.; M. Shaulys, Pittsburgh, Pa.; M. Buinickas, Northampton, Mass.; A. Andriusis, Brooklyn, N.Y.; J. Schiller, Lethbridge, Alberta, M. Tatarūnas, Lawrence, Mass.; A. Vilčinskas, Gardner, Mass.; Miller, Rhineland, Wisc.; P. Jacobs, Lefleche City, Que.; M. Pulkauškas, Lethbridge, Alb.; K. Baltarus, Los Angeles, Cal.; M. Markūnas, Newburgh Hg., Ohio; K. Gauchas, Gary, Ind.; A. Bekša, Long Beach, Cal.; B. Mištautas, So. Parcupin, Ont.; A. Kriščiūnas, Milton, Mass.; L. Geathe, Kenosha, Wisc.; P. Palaitis, Phila., Pa.; N. Žilinskas, West Newton, Mass.; J. Zvirblis, Richmond Hill, N.Y.; C. White, Royersford, Pa.; J. Beker, Hartford, Conn.; P. J. Ekelevich, Ne-

wark, N.J.; V. Vencius, Chicago, Ill.; J. Baltrušis, Royalton, Ill.; K. Cirbulėnas, Brockton, Mass.; A. Kubilius, Chicago, Ill.; A. Pocius, Rockford, Ill.; A. Satkauskas, Oakville, Conn.

Po 50 centų: L. Paulauskas, Lowell, Mass.; S. Tatarūnas, Hudson, Mass.; V. Astašauskas, Baltimore, Md.; A. Kaminskas, Middle Village, N.Y.; S. Grušauskas, New Britain, Conn.; J. Kairys, Fairview, Conn.; A. Rimkus, Brooklyn, N.Y.

Visiems aukotojams nuosirdžiausiai dėkojame.

Keleivio administracija

Vertingiausia ir geriausia dovana

LIETUVA
DOVANŲ PAZYMĖJIMAI
JAV DOLERIŲ

CERTIFIKATAI
Jūsų giminės galės daug pigiau pasirinkti ką norės, kada norės ir gaus daug daugiau. Jūsų giminės tai patvirtins. Tūkstančiai jau užsakė

DOVANŲ PAZYMĖJIMUS savo giminėms per
INTERTRADE EXPRESS CORP.

ir jų giminės jau rasė, kokias jie laimingi ir kaip jais patenkinti. Už tą pažymėjimą išrašymą nei jūs, nei jūsų giminės nieko nemokate, nes mes gauname komisią už tą darbą.

Jeigu jūs dar neužsisakėte DOVANŲ PAZYMĖJIMO, paprašykite veltui katalogą su smulkia informacija. UZSAKYKITE TUOJ UZSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010
Prašykite mūsų katalogo veltui

Svarbu šaldytuvai

Dabar mes priimame užsakymus tuoj pristatyti jūsų giminėms šaldytuvus. Jie yra 9 rūšių nuo 85 iki 240 litrų. Kaina nuo \$111.11 iki \$236.33. Prašome klausyti informaciją.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijoje stoties WLYN, 1360 ki lokiklu ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliaus pasaulinių žinių santraukos ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florista gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gausite ir Keleivį

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jautiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam patikimą, arba grąžiname pinigus.

Sigysite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Ekskursijos į Lietuvą

BIRZELIO 3 dieną (registracija baigiasi balandžio 25 d.)

LIEPOS 15 dieną (reistracija baigiasi birželio 10 d.)

KAINA \$820.--

Išskaityta kelionė lėktuvu — pirmos klasės viešbučiai su maistu.

Grupių dydis ribotas — nesivėluokite!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

The Rosengard Clinic

380 West Broadway
(Tarp E ir F gatvių)
South Boston, Mass. 02127

Dr. David E. Rosengard ir profesijos bendradarbiai praneša, kad Rosengardo klinikoje atidarytas modernus

dantų skyrius

Jis aprūpintas naujaisiais įrankiais ir Rentgeno aparatu, kad būtų galima vaikams ir suaugusiems pagalbai suteikti greitai ir be skausmo ir apsaugoti nuo priešlaikinių dantų ligų. Dantų skyrius atidarytas ir vakarais, neįskyrus trečiadienio ir šeštadienio. Jame dirba prityrę dantų gydytojai, dantų higienistas ir dantų technikai.

Taip pat atidaromas ir visiškai naujas moderniai įrengtas

akių skyrius

akims tirti ir akinams pririnkti.

Kalbama lietuviškai

Susitarti telefonu 268-1500

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$6.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Vietinės žinios

Dr. A. Gerutis apie Lietuvos išlaisvinimą

Diplomatas dr. A. Gerutis atvyksta iš Šveicarijos ir ši šeštadienį, kovo 29 d. 7 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos III aukšto salėje skaitys paskaitą tema "Lietuvos išlaisvinimo perspektyvos". Be to, bus jo redaguotos didelės knygos "Lithuania" pristatymas, o taip pat meninė dalis, kurią atlieka Onos Ivaškienės vadovaujami tautinių šokių šokėjai ir kiti, bus ir vaišės.

Be viso to, dalyviai turės progos išmėginti savo laimę, nes laimėjimo keliu leidžiamas dail. Murino paveikslas.

Rengėjai—Lietuvių Bendruomenės apylinkė—kviečia visus atsilankyti.

Margais takeliais keliauja žodis

Tokių vardu dailiosios literatūros ir dainų pyne, paruoštą rašytojo V. Volerto, girdėsime balandžio 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje. Ją atliks L.V.S. "Ramovės" valdybos pakviesti iš Philadelphiaus jaunosios kartos menininkai. Vakaro pelnas skiriamas Kario žurnalui paremti.

Atsižymėkime tą dieną savo kalendoriuje, kad nepamirštume.

Serga J. Strazdas

Kovo pradžioje širdies smūgis ištiko Jurgį Strazdą. Jis kurį laiką South Shore ligoninėje buvo dideliame pavojuje. Linkime greičiau pasveikti.

Kultūros savaitgalis

Jį ruošia Korp! Neo-Lithuania ir Santaros-Sviesos Federacijos Bostono skyrius kovo 29-30 dienomis Tautinės S-gos namuose, 484 4-ji gatvė.

Penktadienį, kovo 28 d. 7:30 val. vak., Adomo Mickevičiaus "Vėlinių" II dalies inscenizavimas, paįvairintas skaidrėmis bei filmomis, ir grožinės literatūros skaitymas.

Šeštadienį, kovo 29 d. 7 val. vak.—11 val. vak., paroda "Grafika iš Vilniaus ir Paryžiaus"—R. Gibavičiaus ir Kisarauskų įvairi grafika ir Prano Gailiaus grafika iš ciklo: "Suite lithuanienne, Infra - muros, Surface emue". 8 val. vak. dainuoja Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio.

Sekmadienį, kovo 30 d., paroda atidaryta nuo 11 val. ryto iki 5 val. vak. Tą dieną 3 val. popiet apie grafiką kalbės S. Goštautas, P. Martinkus ir K. P. Žygas.

Keturi mirė, penki priimti nauji

Kovo 20 d. buvo So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos mėnesinis susirinkimas. Jame pagerbti 4 mirę nariai ir priimti 5 nauji, kurie prisiekė anglų kalbą.

Per vasario mėnesį pajamų turėta \$9,570, paprastų išlaidų \$7,410, be to, dar išmokėta \$1,795 keltuvo statytojui, taigi viso labo išleista \$9,205, o kadangi ir priėmimo mėnesio gale buvo \$325 mažiau, tai mėnuo baigtas tik su \$39 peršvišium.

E. Ketvirtis painformavo apie gegužės 18 d. rengiamą didelį keltuvo atidarymo banketą ir ragino nedelsiant išsigyti bilietus (kaina \$7). Bankete tikimasi turėti 300 dalyvių, ju tarpe nemažai aukštų valstijos ir miesto pareigūnų.

S. Griganavičius pranešė apie keltuvo fondą. Jis vis auga.

Dr. E. Jansonas — prisiekęs posėdininkas

Teisio daktaras Edvardas Jansonas visa mėnesį pakviestas aukšč. teismo prisiekusių posėdininku (jury).

Pamaldos evangelikams

Šį sekmadienį, kovo 30 d. 1 val. popiet 4-sios ir L. gatvių kampo bažnyčioje So. Bostone bus lietuviams evangelikams pamaldos su sv. Vakariene. Pamaldas laikys kun. A. Jurėnas. Po pamaldų arbatėlė. **Valdyba**

Nauja tautininkų valdyba

Ją sudaro šie asmenys: pirm. inž. Vytautas Izbickas, vicepirm. Edmundas Cibas ir Jonas Rentelis, sek. Aleksandras Lileikis, izd. ir namų valdytojas Antanas Vilėniskis, narys Bronius Utenis.

Susijungė Lietuvių radijo valanda ir Laisvės Varpas

Petro Višcinio vadovaujama Lietuvių radijo valanda ir Laisvės Varpas susijungė ir dabar vadinsis Lietuvių radijo valanda Laisvės Varpas. Ji girdima sekmadieniais nuo 11 iki 12 val. 107.9 Mc. ir 1430 kiloc.

J. Tuinila garbės narys

Balfo seime 18 asmenų pakelti garbės nariais. Ju tarpe yra ir bostonietis Jonas Tuinila.

Vėl mėgino apiplėšti P. Ausiejaus parduotuvę

Plėšikai mėgino išpiaušti jo parduotuvės "City Point Delicatessen" (828 Penktojo gt., So. Bostone) lango skylę, pro kurią galėtų įlipti, bet, nebaisijant, stiklas susprogdino. Plėšikai, matyt, išsigando priekšmo ir pabėgo, parduotuvės neapiplėšė.

O. Blakutienei padaryta operacija

Onai Blakutienei Mass. General ligoninėje padaryta operacija. Linkime ligonei greitai pasveikti ir grįžti kad ir į tuščius namus, nes jos vyras mirė kovo 8 d.

Mirė K. Mikėnienė

Kovo 19 d. staiga mirė Kotryna Sviesaitė-Mikėnienė, gyv. Dorchester, sena keleivio skaitytoja, So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos, Sandaros ir kitų organizacijų narė. Velionė paliko liūdinčius sūnus Edvardą, Juozapą ir Joną, dukterį Ireną Kentienę ir kitus artimuosius. Jiems reiškiamė gilią užuojautą.

Istorija ir menas LB kultūros klube

Praeito šeštadienio LB kultūros klubo susirinkime svečias iš Detroito dr. Adolfas Damušis kalbėjo apie 1941 m. sukilimą, iškeldamas anų laikų jaunosios kartos idealizmą, daug kraujo aukų pareikalavusį pasipriešinimą prieš melo sistemą ir nušviesdamas vėlesnę rezistenciją prieš bolševikinį ir nacinį totalitarizmą ir Lietuvos okupaciją. Prelegentas apie 1941 metų įvykius kalbėdamas šiltu ir švelniu žodžiu, priminė ir kaikiurius anų laikų tarpusavio nesusipratimus bei Vakaruose pasireiškusių klaidingų sukilimo vertinimą.

Meninėje dalyje akt. Aleksandra Gustaitienė nuotaiškai paskaitė Mariaus Katiliškio novelę "Kaitra", kuriai foną sudarė Romo šlezo surežisuotas "paukščių čiulbėjimas".

Klausytojai buvo gyvai perkelti į lietuviško kaimo gamtos peizažą ir rašytojo sodriu žodžiu pavaizduotus įvykius.

Laima ir dr. Stasys Jasaičiai prelegentui pagerbti su rengė šaunų priėmimą.

Žiūrėkite, ką jūsų "senos mados" šeimos bankas duoda

dabar
5 1/4 %

- Nuo įdėjimo dienos
- Be įspėjimo iš anksto
- Kas mėnuo priskaitoma
- Už visus indėlius moka

• Pilnas draudimas — Bankas veikia 105-tuosius metus
Nuosimčiai nurašomi nuo Mass. mokesčių

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass.

Skambinkite 268-2500
sąskaitai atidaryti nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šalnia ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.
Turtas (Assets) virš \$132,000,000

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Išnuomoja

Išnuomoju butą iš keturių kambarių Dangaus Vartų parapijos rajone So. Bostone. Skambinti telefonu 268 2363.

R. The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Steponas Sadonis,
gyv. 349 West 4th Street,
So. Boston, Mass.,
telefonas 268 8607,
yra gerai patyręs

DAILIDĖ

(carpenter).
atlieka visokius dailidžių darbus tiek namų viduje, tiek jų išorėje.
Kai jums prireiks namų naujai įrengti ar senus pataisyti, saukite Steponą Sadonį, o jis jums mielai patarnaus.

Dažai ir Taisai

Namų iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierio Siemonas
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie keleties daiktai

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiamės maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydus, lietaučius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Ketvirtadieniais 9—7
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas vietas. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuvežiami greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairių rūšių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklėnė

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

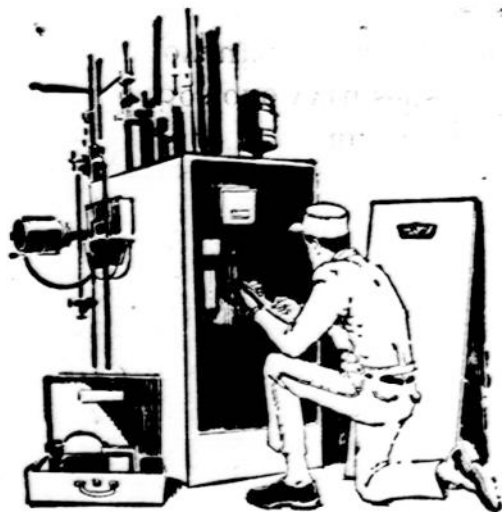
331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0088

Vedėjas J. Vaičiaitis

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124.
24 valandų patarnavimas

GE 8 1204

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakaraš iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTĖ

Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

Siūdos, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

DRAUDIMO AGENTŲRA

Atlieka įvairių rūšių

draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761